

Vlaams
Parlement

vergadering **C151 – CUL16**
zittingsjaar 2010-2011

Handelingen

Commissievergadering

Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media

van 22 februari 2011

INHOUD

Vraag om uitleg van de heer Chokri Mahassine tot mevrouw Ingrid Lieten, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding, over de beschikbaarheid van kijk-, luister- en leescijfers - 1189 (2010-2011)	5
Vraag om uitleg van de heer Bart Caron tot mevrouw Ingrid Lieten, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding, over de wijze waarop regionale televisiezoekers extra inkomsten werven bij lokale overheden - 1190 (2010-2011)	
Vraag om uitleg van de heer Veli Yüksel tot mevrouw Ingrid Lieten, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding, over de toekomst van de regionale televisie - 1216 (2010-2011)	7
Vraag om uitleg van mevrouw Helga Stevens tot mevrouw Ingrid Lieten, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding, over de settopbox om auditieve ondertiteling mogelijk te maken voor personen met een visuele handicap - 1257 (2010-2011)	15
Vraag om uitleg van de heer Wilfried Vandaele tot mevrouw Ingrid Lieten, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding, over de plannen van de Franse Gemeenschap om dertien nieuwe radio's in Brussel toe te laten - 1258 (2010-2011)	
Vraag om uitleg van de heer Carl Decaluwe tot mevrouw Ingrid Lieten, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding, over de aanpassingen aan het frequentieplan van de Franse Gemeenschap - 1321 (2010-2011)	19
Vraag om uitleg van de heer Carl Decaluwe tot mevrouw Ingrid Lieten, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding, over de beeldvorming van de actualiteit via polls op de openbare omroep - 1290 (2010-2011)	25
Vraag om uitleg van de heer Bart Tommelein tot mevrouw Ingrid Lieten, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding, over het profiel van radiozender MNM - 1296 (2010-2011)	29
Vraag om uitleg van de heer Johan Verstreken tot mevrouw Ingrid Lieten, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding, over de stand van zaken met betrekking tot de digitalisering van de VRT-archieven inzake '100 jaar Grote Oorlog' - 1334 (2010-2011)	37

Vraag om uitleg van de heer Bart Caron tot mevrouw Ingrid Lieten, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding, over de federale berichtgeving - 1344 (2010-2011) 38

Vraag om uitleg van de heer Bart Tommelein tot mevrouw Ingrid Lieten, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding, over het aangekondigde verbod op belspelletjes - 1342 (2010-2011) 41

■

Voorzitter: de heer Philippe De Coene

Vraag om uitleg van de heer Chokri Mahassine tot mevrouw Ingrid Lieten, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding, over de beschikbaarheid van kijk-, luister- en leescijfers - 1189 (2010-2011)

De voorzitter: De heer Mahassine heeft het woord.

De heer Chokri Mahassine: Minister, collega's, wekelijks verschijnt in de pers de top 20 van de kijkcijfers en eenmaal per jaar ook een langere top 1000. Er wordt ook een overzicht gegeven van de tien hoogst scorende programma's per zender van het voorbije jaar en van de marktaandelen van elk van deze zenders. Voor het overige zijn de kijk- en luistercijfers niet voor het publiek bestemd.

De verzamelde informatie is enkel beschikbaar voor de intekenaars bij het Centrum voor Informatie over de Media (CIM). Het is een private organisatie die tot doel heeft haar leden te informeren over de oplage en de verspreiding van de media. Dat gaat over het aantal websitebezoeken, perstitels, affichage, bioscoop, radio, televisie enzovoort. Dat gebeurt vooral met het oog op reclamebestedingen. De leden zijn adverteerders, reclameagentschappen en media. De intekenaars moeten grote sommen op tafel leggen om over de cijfers te beschikken. Ook derden kunnen deze gegevens tegen betaling raadplegen, maar het gaat om duizenden tot tienduizenden euro's.

Het is begrijpelijk en niet meer dan normaal dat wie een onderzoek voert en informatie verzamelt, ook geld vraagt om die ter beschikking te stellen. Voor een goede reclamestrategie zijn de cijfers wellicht onontbeerlijk. De leden zullen dan ook bereid zijn ervoor te betalen.

Ik stel mij de vraag in hoeverre deze cijfers beschikbaar zijn voor het publiek, voor beleidsmakers in Vlaanderen, voor administraties en dergelijke. Deze kijk-, luister- en leescijfers zeggen waarmee de Vlaming zich bezighoudt. Ik geef een voorbeeld: de discussie over programma's op tv voor jongeren is actueel. De Vlaamse Jeugdraad schreef hierover een advies. Waar kunnen beleidsmakers, de administratie Jeugd of de Vlaamse Jeugdraad terecht voor deze cijfers? Het is belangrijke informatie, ook voor het beleid. Ik neem aan dat de VRT ook over de cijfers beschikt.

Minister, hoe is de openbaarheid en beschikbaarheid van kijk-, luister-, en leescijfers geregeld? Beschikken de VRT, de Vlaamse administratie en uzelf over kijk- en luistercijfers van alle media? Wie heeft er toegang tot de cijfers? Kunnen derden deze cijfers raadplegen? Aan welke voorwaarden moet men voldoen? Welke cijfers zijn beschikbaar: algemeen, per leeftijdscategorie, per programma enzovoort? Komt de openbaarheid van de cijfers het beleid ten goede?

De voorzitter: Minister Lieten heeft het woord.

Minister Ingrid Lieten: Ik heb met betrekking tot uw vragen, collega, gegevens gevraagd aan zowel het CIM als aan de VRT. Het CIM en meer specifiek de intekenaars van de tv-studie bepalen autonoom welke resultaten openbaar zijn. Het CIM is een vzw met als leden de actoren binnen de Belgische communicatiesector. De instelling groepeert de volgende partijen: ten eerste de adverteerders, ten tweede de reclameagentschappen en mediacentrales en ten derde de reclameregieën en de media zelf. Het CIM telt in deze drie categorieën meer dan 300 leden. Momenteel zijn dat meer bepaald een tiental adverteerders, een dertigtal reclameagentschappen en mediacentrales, en meer dan 250 media en regies. De lijst van die leden kunt u vinden op de website www.cim.be.

Het CIM heeft als doel zijn leden voortdurend of regelmatig en zo snel mogelijk juiste, objectieve en betrouwbare informatie te verschaffen over het bereik, de kenmerken en de kracht van de media. Deze informatie wordt vergaard via studies die door bemiddeling van

het CIM werden geconcipieerd en omschreven en die door zijn toedoen werden uitgevoerd, gecontroleerd en voor echt verklaard. De intekenaars van de tv-studie zijn de leden van het CIM die bijdragen aan deze studie. Zij bepalen autonoom welke resultaten van de studie openbaar zijn. Elke andere vraag van een niet-lid om toegang tot de gegevens wordt behandeld door de raad van bestuur van het CIM, die ook over de voorwaarden beslist.

De VRT beschikt over gedetailleerde CIM-radio-, tv- en internetcijfers en enkele algemene CIM-cijfers voor de andere media. De VRT doet uiteraard daarnaast ook eigen onderzoek. De VRT is gebonden aan het huishoudelijk reglement van het CIM. Artikel 7.6 van dat reglement stipuleert dat de vertrouwelijkheidsverplichting een essentiële voorwaarde is van het ledenstatuut. Dat betekent dat de VRT voor intern gebruik deze cijfers in alle vrijheid en detail kan gebruiken, maar dat zij extern wel strikt gebonden is aan de vertrouwelijkheidsverplichting.

De VRT kan echter wel in een aantal gevallen cijfers ter beschikking stellen. Zij doet dat bijvoorbeeld op haar website via de publicatie van de top 10 van de kijkcijfers van de vorige dag, in haar officiële rapportering voor de Vlaamse Regionale Indicatoren (VRIND) en voor wetenschappelijk, universitair onderzoek. Voor ad-hocanalyses die voor de overheid worden uitgevoerd, dient in principe het CIM en niet de VRT geconsulteerd te worden voor het desbetreffende cijfermateriaal.

De Vlaamse administratie heeft enkel toegang tot CIM-cijfers die gepubliceerd worden voor het grote publiek via de CIM-website, de kerncijfers die de openbare omroep overmaakt in het kader van de overeenkomst met haar voorgedijoverheid in uitvoering van de beheersovereenkomst – daarvoor is een uitzondering toegestaan door het CIM – en de jaarlijkse kerncijfers die de Studiedienst van de Vlaamse Regering krijgt van het CIM.

Derden kunnen niet-publieke cijfers enkel raadplegen mits akkoord van de intekenaars, met name over de doelstelling van het gebruik en de vergoeding. Bijvoorbeeld: de Staten-Generaal van de Media in het Franstalige landsgedeelte heeft, na akkoord van de intekenaars, recent voor een langetermijnanalyse van tv-zenders en nieuwsuitzendingen enkele kerncijfers voor de laatste tien jaar gevraagd, gekregen en betaald. De prijs die hiervoor wordt aangerekend is volledig afhankelijk van de aard en het volume van de gevraagde cijfers en het werk dat er bij het CIM moet worden ingestoken. Als het beperkt en eenmalig is, en eenvoudig uit te voeren, kunnen de kosten beperkt blijven voor zover de intekenaars het hiermee eens zijn.

De publieke cijfers zijn algemene cijfers per zender plus de gekende toplijsten met programma's. Het CIM communiceert aan de Studiedienst van de Vlaamse Regering ook enkel deze algemene cijfers.

Het lijkt me inderdaad zo dat de openbaarheid van de CIM-cijfers het beleid, en meer specifiek het mediabeleid, ten goede kan komen. De cijfers geven een indicatie van de gezondheid van de sector en van de desbetreffende organisaties. Eventuele problemen die zouden kunnen worden weerspiegeld in een terugval van de cijfers, worden vroegtijdiger aan het licht gebracht. Tegelijkertijd kan ik ook begrijpen dat detailcijfers door de leden gebruikt worden in functie van bepaalde bedrijfsstrategieën en dus ook niet in altijd of volledig publiek kunnen worden gemaakt.

Dat zijn de redeneringen die ten opzichte van elkaar staan. Maar de feiten zijn wat ze zijn.

De voorzitter: De heer Mahassine heeft het woord.

De heer Chokri Mahassine: Minister, dank u voor het antwoord. Ik begrijp dat u afhankelijk bent van het CIM, dat een private instelling is, en dat u zelf niet de regels bepaalt. De Vlaamse administratie heeft volgens de overeenkomst met het CIM ook toegang tot sommige cijfers. Ik begrijp dat de VRT die cijfers in sommige gevallen ter beschikking zal stellen, bijvoorbeeld voor wetenschappelijk onderzoek. Dat is belangrijk om een goed beleid te

kunnen voeren. Er zijn dus toch mogelijkheden voor derden om over deze cijfers te beschikken. Zij kunnen een aanvraag richten tot het CIM. Gebeurt dat? Gebeurt dat veel? Zijn er veel derden die belangstelling hebben voor deze cijfers? Misschien kunt u niet meteen op deze vragen antwoorden, maar het zou toch interessant zijn om met die gegevens, die we eventueel later kunnen krijgen, later verder onderzoek te laten doen, zeker voor wat betreft de jeugd. De Vlaamse Jeugdraad vraagt naar de cijfers per jeugdcategorie.

Minister Ingrid Lieten: Ik zal zeker rekening houden met uw vraag. Zeker voor wat betreft de Vlaamse Jeugdraad moeten we misschien eens overleggen of we gezamenlijk een vraag aan het CIM richten. Het CIM beslist altijd zelf, maar het kan geen kwaad dat we dit ondersteunen. Er is een wetenschappelijke reden waarom de Vlaamse Jeugdraad dit vraagt.

De heer Chokri Mahassine: Wij zullen de Vlaamse Jeugdraad adviseren om deze vraag te stellen.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

Vraag om uitleg van de heer Bart Caron tot mevrouw Ingrid Lieten, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding, over de wijze waarop regionale televisiezenders extra inkomsten werven bij lokale overheden - 1190 (2010-2011)

Vraag om uitleg van de heer Veli Yüksel tot mevrouw Ingrid Lieten, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding, over de toekomst van de regionale televisie - 1216 (2010-2011)

De voorzitter: De heer Yüksel heeft het woord.

De heer Veli Yüksel: Collega's, minister, ik heb een vraag over de toekomst van de regionale omroepen.

Aan de tien Vlaamse regionale omroepen worden er gemiddeld 2 miljoen euro ter beschikking gesteld. Die subsidies zijn er voor de ondertiteling van televisieprogramma's ten behoeve van doven en slechthorenden; de uitvoering van de decretale opdrachten, vastgelegd in de artikels 165-173 van het Vlaamse decreet betreffende de radio-omroep en de televisie van 27 maart 2009, in het bijzonder voor de verzorging van programma's die de betrokkenheid van de burgers bij hun regionale leefwereld moeten vergroten; het ontwikkelen van initiatieven en projecten die de regionale omroepen de mogelijkheid bieden om zich aan te sluiten op een aantal nieuwe digitale en interactieve ontwikkelingen en platformen in het kader van de convergerende media; algemene opleidings- en vormingsprojecten om de kwaliteit, de diversiteit en de pluriformiteit van het aanbod te bevorderen.

Minister, in uw beleidsbrief Media 2011 kondigde u aan dat u een onderzoeksopdracht zou laten uitvoeren naar de financiering van de Vlaamse regionale televisieomroepen en naar de doelmatigheid van de steunmaatregelen: "Mede afhankelijk van de resultaten van deze onderzoeksopdracht zal ik de steunmaatregel 2011 al dan niet verder aanpassen. De resultaten van het onderzoek moeten ook het debat voeden over de wenselijkheid om de regionale omroeporganisaties structureel in plaats van projectmatig te ondersteunen als tegemoetkoming voor het uitvoeren van specifieke opdrachten.

Minister, is deze studie al uitgevoerd? Zo ja, wat zijn de belangrijkste bevindingen over de financiering van de Vlaamse regionale televisieomroepen? Welke aanbevelingen worden er gedaan inzake de subsidiëring en ondersteuning van de regionale omroepen? Welke conclusies trekt u uit deze studie inzake een mogelijke fusie van de regionale omroepen?

Welke conclusies trekt u uit deze studie met betrekking tot de structurele en projectmatige financiering van de regionale omroepen?

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

De heer Bart Caron: Voorzitter, minister, collega's, mijn vraag gaat ook over regionale televisie, maar dan wat breder ingebed. We zien binnen de geschreven pers en de media in het algemeen dat de regionale berichtgeving onder druk staat. Er is een sterk dalend aantal journalisten in dienstverband en er zijn steeds meer freelancers, die overigens ook zeer slecht betaald worden. Niet alleen journalisten die teksten leveren, maar ook journalisten die foto's maken, worden afschuwelijk slecht betaald. Steeds slechter eigenlijk: je krijgt nu voor foto's veel minder geld dan pakweg tien jaar geleden.

Daarnaast zijn er ook een aantal nieuwe initiatieven, in de alternatieve media, zoals De Wereld Morgen en Apache, maar ook soms in regionale media, zoals Moon Art Gallery, die op een zeer eigennuttige manier delen van regionale berichtgeving proberen te kleuren.

Als ik mijn vraag versmal naar de regionale televisie, stellen we vast dat die een belangrijke rol spelen. De schrijvende pers is regionaal minder belangrijk, en regionale televisie daardoor wellicht des te meer. Maar ook zij hebben het niet gemakkelijk om te overleven. Daarom gaan zij zelf op zoek naar alternatieve bronnen van inkomsten. Ik heb die alternatieve bronnen eens ontleed voor mijn provincie. Ik weet dat het voor de zenders in de andere provincies grosso modo niet fundamenteel verschillend is.

De cijfers zijn markant. Het gaat niet meer over kleine bedragen. De provincie West-Vlaanderen betaalt op jaarbasis 418.000 euro voor verschillende uitzendingen die ze bij wijze van spreken koopt. Ze koopt als het ware redactietijd voor communicatie, economie, cultuur en buitenlands beleid. Ook steden en gemeenten zijn de voorbije jaren aangesproken om programma's te maken, zodat ook zij voor belangrijke inkomsten zorgen voor de regionale televisie. Zij kopen die tijd ook, net zoals de provincie. Dat heet bij ons 'Trefpunt'. Daarin vertellen ambtenaren en andere medewerkers hoe heerlijk het leven is in hun stad of gemeente.

Op dat moment zal het zittende bestuur uiteraard, hoe neutraal men ook probeert te zijn, de communicatie wat bijkleuren, zodat men zichzelf niet in een slecht daglicht stelt. Al komen politici eigenlijk weinig aan bod, laat ons eerlijk zijn: kritische stemmen krijgen daar ook nooit een woord of een wederwoord.

De vier centrumsteden uit mijn provincie doen daaraan mee. Zij betalen elk jaar ongeveer 90.000 euro voor 'Trefpunt'. We zitten dus al aan bijna 800.000 euro extra financiering via de provincie en de lokale besturen.

Exacte cijfers vind ik niet in de jaarrekening, maar dat doet op zich niets ter zake. Ik heb wel fundamentele bedenkingen, minister, bij dit soort publireportages voor steden en gemeenten en voor provincies. Er zijn trouwens ook publireportages van commerciële actoren, maar die bestaan al van dag één bij de regionale televisie en zijn een soort extensie van de reclametijd. Mij gaat het over de publireportages van openbare besturen. Ik kan mij niet van de indruk ontdoen dat het onderscheid tussen wat nieuws is en wat de boodschappen van overheden zijn, vervaagt. Het wordt wel aangekondigd dat het om een 'Trefpunt'-uitzending of een provinciale uitzending gaat, maar het verschil valt voor de rest moeilijk te merken. Je kunt mijns inziens moeilijk spreken over objectieve berichtgeving en onafhankelijke redactie. Die dingen lopen zo in elkaar over.

Ik ben voorzichtig in mijn kritiek hierop ten aanzien van de regionale televisie. Ik begrijp ook dat het voor hen niet eenvoudig is om hun werk te doen. Hun kerntaak staat onder grote druk. Ook de klassieke reclameverkoop, die altijd voor inkomsten heeft gezorgd, staat onder druk.

De financiële evolutie die we vandaag doormaken, zet de onafhankelijkheid en de eerlijke en correcte berichtgeving in de journaals van de regionale televisie onder stevige druk. Op

middellange termijn ondermijnt dat de kwaliteit van hun programma's. Het is hoe dan ook een eigenaardige spreidstand: enerzijds veel communicatiegeld bij de provincie en steden beuren, en anderzijds objectief bericht geven over diezelfde steden en diezelfde provincie.

Ik wil zeker kansen geven aan de regionale televisieomroepen. Ik vind ze buitengewoon belangrijk, voor de sociale cohesie, voor de nabijheid van berichtgeving, voor de leefkwaliteit in de regio, voor de herkenbaarheid. Het is zoals Radio 2 bij de openbare omroep. Mocht het niet uitgevonden zijn, de VRT zou het moeten doen, want we hebben absoluut nood aan dit soort regionale televisie. Laat dat duidelijk zijn.

Regionale televisie moet wel onafhankelijk zijn. Er is maar één zender die een vergunning krijgt per gebied. Daarom kunnen we niet anders dan van die monopoliehouder te eisen dat die objectiviteit gegarandeerd is, net als de onafhankelijkheid. Dat staat, naar mijn bescheiden mening, stevig onder druk door de huidige financiering.

Minister, ik verwijs naar uw uitspraak die de heer Yüksel citeerde. Ik weet niet of directe subsidie door de Vlaamse overheid een oplossing is. Misschien zijn er andere valabele alternatieven. Vorige week is er op de hoorzitting hier nog even gepraat over de bijdrage van de kabelmaatschappijen. Telenet doet dat vandaag. Er moet in elk geval een vorm van financiering kunnen zijn die onafhankelijkheid garandeert. De heer Yüksel heeft enkele voorbeelden gegeven.

Ik verwijs graag naar Nederland. Daar bestaan ook echt lokale omroepen, kleiner van schaal. Door de evolutie van digitale televisie komen weer andere vormen van televisie binnen bereik. Kleinschaligheid is mogelijk betaalbaar en direct haalbaar. In Nederland is er vandaag al een vorm van publieke financiering van die lokale omroepen, effectief ook door steden en gemeenten. Voor de onafhankelijkheid van het journalistieke werk van die lokale televisie, wordt in Nederland gediscussieerd of het niet beter zou zijn dat, in plaats van de gemeenten televisie over hun gemeente te laten subsidiëren, het rijk zou bijdragen.

Minister, het zijn enkele overwegingen over de toekomst van de regionale televisie, die ook aansluiten bij het bestelde onderzoek, dat wellicht meer inzicht zal geven.

Minister, kunt u mij inzicht verschaffen in het aandeel van de door de verschillende overheden betaalde reportages en het aandeel subsidies van de financiële stromen van de regionale televisiezenders? Hoeveel procent maakt dat uit van de bedrijfsomzet of de inkomsten van deze zenders? Hoe substantieel zijn die inkomsten? Wordt volgens u aan de kijker voldoende duidelijk aangetoond dat het hier gaat om verkochte zendtijd of zogenaamde 'publireportages'?

Hoe wordt voor dergelijke reportages de redactionele onafhankelijkheid gegarandeerd? Gisteren werd ik door een hoofdredacteur opgebeld die me vertelde dat het daar door verschillende redacties werd gedaan. Het kan waar zijn, ik weet het niet. Wie bepaalt de onderwerpen en de wijze waarop die worden ingevuld? Als dat dezelfde mensen zijn, is het een delicate kwestie. Meent u, minister, dat deze financieringswijze zinvol is?

Ik ben het ermee eens dat lokale besturen graag hebben dat over hun stad, gemeente of provincie wordt bericht. Kunt u geen oproep lanceren om hiervoor alternatieven aan te reiken, die uitgaan van objectieve journalistiek? Kunnen we daarover niet minstens eens nadenken? Zijn er geen digitale ontwikkelingen die eventueel kunnen bijdragen tot een versterkte onafhankelijkheid?

De voorzitter: De heer Decaluwe heeft het woord.

De heer Carl Decaluwe: Ik sluit me aan bij de bekommernis van de heer Yüksel. Ik ben verbaasd over de ondertoon van de vragen van de heer Caron. Als ik de vragen zie: het gaat om verkochte zendtijd, de redactionele onafhankelijkheid wordt in vraag gesteld, er wordt getwijfeld aan de objectiviteit van de journalistiek. Ik vind het eerlijk gezegd nogal verrassend dat op die manier de ondertoon wordt gezet. Ik pleit ervoor dat men het

onderscheid maakt tussen redactionele journalistiek en beleidscommunicatie en -ondersteuning.

Minister, ik ga er toch van uit dat de redacties van de regionale omroepen werken met een redactiestatuut, dat de nodige onafhankelijkheid garandeert. Dat zit ook in de erkenningsvoorwaarden. Kunt u dat bevestigen?

In het begin van de jaren 90 ben ik een van de medeoprichters geweest van de regionale televisie WTV, samen met Stefaan De Clerck en nog enkele anderen. In de beginperiode was WTV een nieuwsmaker in de regio – ik spreek enkel voor mijn provincie, want ik heb de indruk dat het in Limburg anders is gegaan. Nu is dat steeds minder het geval. Ik heb het gevoel dat het in sommige andere zendgebieden ook zo is. Het decreet geeft de redacties de opdracht te zoeken naar het nieuws in de regio. Misschien gebeurt het nu te vaak dat men 's morgens kijkt wat de items zijn en er ook iets over maakt. Het is onderzoeksjournalistiek, misschien op een ander niveau, maar toch proberen nieuws te maken en trends te zetten in uw regio.

De heer Caron heeft wel een punt, al is het misschien enkel perceptie. Ik weet niet of er studies over bestaan, maar ik heb ook vaak de indruk dat er enkel provinciaal nieuws is met een aantal gedeputeerden, en voor de rest hoor of zie je niets. Dat heeft te maken met die extra financiering. Er moeten de nodige schotten zijn. Ik geloof dat dat wel zo is, als dusdanig.

Mijnheer Caron, u vergelijkt met Radio 2 West-Vlaanderen. U noemt dat een objectieve zender, de regionale zenders minder. Daar heb ik problemen mee. In het boek 'De vierde onmacht' van professor Thevissen heb ik het zelf geschreven. Ik vind het niet normaal dat bepaalde parlementsleden op Radio 2 West-Vlaanderen nooit aan bod komen. En als ze aan bod komen, is het een persbericht zonder de naam. Het zijn vooral parlementsleden die kritisch zijn over de openbare omroep. Ik herhaal: nimmer of nooit. Dat is een vaststelling. Is dat dan objectief of subjectief? Ik ben verrast door uw vergelijking.

Minister, naar aanleiding van die ondertoon, ik hoop dat u dat rechtzet. Ik heb toch wel het idee dat die redacties onafhankelijk werken. Ik heb toch het idee dat het in die richting gaat. Het lijkt me belangrijk dat u dat als voogdijminister bevestigt. Ik kijk uit naar uw antwoord en naar uw toekomstvisie voor de regionale omroepen.

De voorzitter: De heer Verstrepen heeft het woord.

De heer Jurgen Verstrepen: Minister, ik volg enkele verhaallijnen in de vragen, die hier één groot geheel worden. Ik sluit me voor een stuk aan bij de heer Decaluwe, voor een stuk bij de heer Caron, voor een stuk bij de heer Yüksel.

Er moet me toch iets van het hart. Regionale omroepen zijn in een heel ander medialandschap uitgedacht, bedacht, gecreëerd en decretaal bepaald. Ik denk dat we een breder debat zouden moeten voeren over de rol en het nut van regionale televisie in het huidige medialandschap en de huidige digitale situatie.

Er is een regionale beperking, terwijl je net het omgekeerde ziet. Mensen kiezen hun regio zelf, maar het is overal beschikbaar. Iemand uit Antwerpen die met veel plezier naar TV Limburg wil kijken, botst op een zwart scherm op de digitale kabel. Dat is een beetje vreemd. Ik weet dat het te maken heeft met de leefbaarheid en dat men geen nationale zenders wilde creëren. Maar je kunt er niet omheen: de regionale televisie moet sprokkelen in alle richtingen omdat de reclame-inkomsten in het eigen gebied veel te laag liggen. De realiteit bewijst nu eenmaal dat je dat commercieel niet rond krijgt. Dat is een van de redenen dat zij moeten schooien en overal zoveel mogelijk communicatiebudgetten proberen op te bouwen.

Subsidiëren we ze dus volledig, of laten we ze over aan de vrije markt? In dat laatste geval is hun gebied te klein. Als je subsidieert, krijg je communicatie vanuit de provincie, waarbij je als kijker sowieso het gevoel krijgt dat het getelefoneerde communicatie is, waarvoor betaald

wordt. Het is zo bij televisiemakers op regionaal vlak: bijt nooit de hand die je voedt. De volgende keer krijg je die inkomsten anders niet meer. Dat is een moeilijke evenwichtsoefening, ook voor die regionale omroepen. Ik spring in de bres: ze zitten tussen hamer en aambeeld. Ze moeten geld ronselen, maar hebben niet genoeg geld om televisie te maken.

Er is het project Onze TV op Telenet Digitaal. Dat was een tegemoetkoming aan de absolute regionalisering, nog kleiner dan de regionale omroepen. Misschien is het nuttig om eens te polsen bij Telenet hoe die stads- of gemeente-tv loopt. Werkt dat wel? Is daarvoor wel voldoende interesse? Ik vind het altijd leuk om hier discussies te voeren, om dan nadien vast te stellen dat er totaal geen markt voor is of dat het model niet werkt.

Minister, zijn er al resultaten? Wat wilt u doen aan dit model? Zijn die regiobeperkingen nog van deze tijd? Limburg is een mooi voorbeeld met TV Limburg, maar die bestrijkt dan ook heel de provincie. Dat is eigenlijk een provinciale omroep. Door zijn unieke positie en unieke mediabindingen heeft die ook minder moeite om zich te commercialiseren. Is dat een provinciaal monopolie? Moet je dan een andere kandidaat toelaten, die je meer ruimte geeft? Het gaat breder dan de discussie over de financieringsmodellen bij de regionale omroepen. Passen ze nog in het huidige landschap, op deze manier gefinancierd? Dat is, denk ik toch, de rode draad in dit verhaal.

De voorzitter: De heer Dehandschutter heeft het woord.

De heer Lieven Dehandschutter: Ik wil inpikken over de vraag om uitleg van de heer Caron, vanuit de Oost-Vlaamse, Wase en Sint-Niklase invalshoek en ervaring. De administratieve arrondissementen Sint-Niklaas, Dendermonde en Aalst vormen min of meer het zendgebied van TV OOST. Het Meetjesland, het Gentse en Oudenaarde vallen daarbuiten. Dat is een dertigtal gemeenten, ongeveer de helft van de provincie.

Er zijn inderdaad slechts een vijftal steden en gemeenten die gebruikmaken van de formule die in dit zendgebied ‘stadstelevisie’ heet. Ik las in de vraag van de heer Caron de bedragen die de centrumsteden moeten neertellen. Dat is in ordegrootte ongeveer hetzelfde als wat de stad Sint-Niklaas al enkele jaren doet voor TV OOST. We merken enerzijds dat de regionale televisie in onze regio bezuinigt. Vroeger ging een journalist met een cameraman en een geluidsman op pad. Nu is dat een drie-in-één. Anderzijds merken we dat de media-concentratie aan het vroegere Kanaal 3, nu TV OOST genoemd, binnen de Concentragroep niet voorbijgaat.

Hoe er invulling wordt gegeven aan die stadstelevisie, wordt gedeeltelijk contractueel geregeld tussen de betrokken stad of gemeente en TV OOST en hangt af van de invulling die men er als stad of gemeente aan wil geven. Je ziet heel veel verscheidenheid. Het is wel duidelijk dat het betaalde televisie is en dus overheidsinformatie. Maar bij sommige steden en gemeenten zijn burgemeester en schepenen prominent aanwezig en bij andere niet. In Sint-Niklaas hebben we van meet af aan die laatste lijn gevolgd: er is een absolute terughoudendheid. De verklaringen worden enkel door ambtenaren, burgers of verenigingen gegeven. De thema’s die aan bod komen op voorstel van de stedelijke communicatiedienst, worden wel goedgekeurd door het college van burgemeester en schepenen.

Er zijn bij TV OOST tal van verschuivingen op til. Ik ga er niet op vooruitlopen. Dat is hun zaak. Het is ook een kwestie van gebruik te maken van de digitalisering. De mogelijke vervaging tussen wat redactioneel is en wat overheidsinformatie, is ook een van mijn bekommernissen. Dat mag niet in de hand worden gewerkt.

Collega’s, bij huis-aan-huisbladen zie je die koppeling tussen gekochte publiciteit en redactionele reportages ook toenemen. Voor de lezer is dat niet duidelijk. Dat is absoluut niet wenselijk.

Minister, hoe kijkt u aan tegen deze evoluties? Dat men voor overheidscommunicatie naast de klassieke gemeentelijke informatiebladen gebruikmaakt van het medium televisie lijkt me nogal evident. Maar de objectiviteit en zakelijkheid moeten daar toch ook de voorrang krijgen, en niet de mandatarissen. Men moet ook niet in de polemiek verglijden met woord en wederwoord. Dat moet men maar in de gemeenteraad doen. Daar is, los van de regelgeving, ook wat deontologie op zijn plaats.

De voorzitter: De heer Tommelein heeft het woord.

De heer Bart Tommelein: Dit is een moeilijke opdracht, die al heel lang problematisch is. Op welke manier kunnen de regionale omroepen overleven? Ik herinner me een periode waarin zoveel mogelijk overheidscommunicatie, ook van de Vlaamse Regering, in de richting van de regionale omroepen werd gestuurd, zodat de boodschap van de Vlaamse Regering een lokale tint kreeg. We moeten ervoor zorgen dat de openbare omroep en de regionale zenders duidelijk afgebakende verantwoordelijkheden en terreinen hebben. Het is niet wenselijk dat de VRT ook geld ophaalt bij steden en gemeenten en de regionale zenders dat ook moeten doen, zelfs om hun programma's te bekostigen.

Er moet een duidelijk kader zijn: als je subsidieert, moet je dat binnen een bepaalde context doen. Er moet iets voor terugkomen, uiteraard op een onpartijdige en neutrale manier. Ik vind het ook wat ongelukkig dat bepaalde gemeenten daarvan gebruikmaken om hun mandatarissen in het zonnetje te zetten. Maar lokale mandatarissen, soms parlementsleden die vooral lokaal actief zijn – want er zijn verschillende soorten parlementsleden –, moeten ook de kans krijgen om thema's aan bod te brengen, en dat kan nu eenmaal niet op een Vlaamse openbare omroep met een nationaal zendgebied.

Er moeten duidelijke keuzes worden gemaakt. Ik wil ook niet dat de regionale zenders door hun omvang in de verdrukking komen op commercieel vlak. Er zou een samenwerking met commerciële omroepen mogelijk moeten zijn, maar er zou ook een samenwerking met de overheid moeten zijn. Daarvoor zal in de toekomst een nieuw model moeten worden gevonden, want nu is de situatie heel onduidelijk. Volgens het Mediadecreet hebben ze nochtans de opdracht om te berichten over de lokale situatie en over de lokale overheid en het bestuur.

De voorzitter: Minister Lieten heeft het woord.

Minister Ingrid Lieten: Eerst even het volgende: de onderzoeksopdracht, die ik had aangekondigd, naar de financiering van de regionale omroepen, maar ook naar de doelmatigheid van de steunmaatregel die we nu al hebben, werd na een gunningsprocedure op 9 juli 2010 gegund aan de consultancyfirma Podium Perception Management. Het ontwerp van de studie is ondertussen opgeleverd, maar ik heb de studie nog niet kunnen terugkoppelen naar de regionale zenders. Ik wil daarvoor nu een initiatief nemen, zodat ik de mening van de regionale zenders kan vragen. Op basis daarvan wil ik naar de commissie komen met enkele ontwerpen voor een insteek en een kader waarbinnen we maatregelen kunnen ontwikkelen. Dat moet de toekomst van de regionale omroepen veilig stellen, maar ook een aantal resultaten vooropstellen. Daarover wil ik verder afspreken met de commissie, maar ik vind het logisch dat ik het eerst aan de regionale zenders zelf bezorg.

Mijnheer Caron, dan zal ik antwoorden op uw specifieke vragen. U vraagt voor de verschillende overheden naar het aandeel van de betaalde reportages en het aandeel subsidies in de financiële stromen. Dat ga ik sowieso niet kunnen toelichten, omdat in het onderzoeksrapport globale cijfers voor de sector worden gegeven, en geen details per zender. Ook het percentage van deze inkomstenstromen ten opzichte van de bedrijfsomzet is bepaald op basis van globale cijfers, niet per zender.

Ik heb alle regionale omroepen hierover ondervraagd. Het wordt aan de kijker medegedeeld wanneer het over verkochte zendtijd gaat. Bij ATV, Focus TV, WTV, Ring-tv, TV Limburg, TV Oost en ROB-tv worden deze reportages voorafgegaan door de bumper "boodschap van

algemeen nut”, zoals dit ook omschreven staat in het Mediadecreet. Bij sommige van deze omroepen zijn er nog extra maatregelen. Bij Ring-tv wordt het programma in kwestie ook als “boodschap van algemeen nut” aan- en afgekondigd zodat er geen verwarring mogelijk is met de eigen redactionele programma’s. Focus TV en WTV geven aan dat qua concept, vormgeving en inhoud deze programma’s duidelijk te onderscheiden zijn van hun eigen journaals, zodat de kijker wel weet dat die programma’s gerealiseerd worden in samenwerking met de communicatiediensten van de betrokken overheden. TV Oost gaat nog een stapje verder met het Product Placement-logo en de extra melding “deze reportage kwam tot stand met de medewerking van stad X of provincie Oost-Vlaanderen”. Bij AVS wordt bij de reportages voor steden, gemeenten en provincie steeds melding gemaakt van: “producties in opdracht van stad of gemeente“ of “komt tot stand met medewerking van stad, provincie en zender”. Het logo van de stad, gemeente of provincie wordt steeds vermeld bij de begin- of eindgeneriek. De opmaak en stijl van deze programma’s zijn duidelijk informatief van aard. Een adres of website voor meer informatie wordt steeds aan de kijker meegedeeld voor het geval die meer informatie wenst. RTV zorgt voor een duidelijke aankondiging en een aparte generiek en huisstijl voor de stadstelevisieprogramma’s. Volledigheidshalve geef ik nog mee dat tvbrussel niet beschikt over verkochte publireportages voor steden en gemeenten.

Uit dit alles meen ik af te leiden dat de regionale televisieomroepen zelf beslissen over de kwalificatie van de betrokken reportages. Indien dit soort boodschappen zou moeten worden gekwalificeerd als ‘publireportages’, waartoe de regionale omroepen met toepassing van artikel 81, paragraaf 5, van het Mediadecreet de mogelijkheid hebben, moeten deze publireportages wel in overeenstemming zijn met de geldende bepalingen voor commerciële communicatie. Dan vallen ze onder een andere categorie. De meeste regionale omroepen blijken dit soort uitzendingen echter aan te duiden als “boodschappen van algemeen nut”. In dat geval moeten deze boodschappen ook aan de betrokken regelgeving voldoen. De Vlaamse Regulator voor de Media (VRM) kan er ook steeds op toekijken of de regelgeving werkelijk wordt nageleefd.

Artikel 169, punt 9, van het Mediadecreet bepaalt dat de regionale omroepen zich zo moeten organiseren dat voor hun journaals een hoofdredacteur verantwoordelijk is. De redactionele onafhankelijkheid moet worden gewaarborgd en in een redactiestatuut vastgelegd. Voor andere programma’s dan journaals wordt de redactionele onafhankelijkheid niet opgelegd. Uiteraard blijft de journalistieke deontologie ook gelden voor alle programma’s.

Voor meer details heb ik ook contact opgenomen met de regionale omroepen. De redactionele onafhankelijkheid bij ATV is gegarandeerd doordat deze reportages ofwel door een extern productiehuis worden aangeleverd, ofwel door een aparte redacteur worden gemaakt. Deze laatste werkt dan ook niet voor de reguliere nieuwsredactie. Focus TV en WTV geven aan dat de redactionele onafhankelijkheid en de keuze van onderwerpen steeds duidelijk gestipuleerd worden in elke afzonderlijke overeenkomst met de betrokken stad, gemeente of provincie. Ook geven zij aan dat zij in dit verband gedurende de ruim 10 jaar dat dergelijke programma’s gerealiseerd en uitgezonden worden nog geen negatieve reactie ontvangen hebben van een kijker die de inhoud strijdig zou vinden met hun eigen informatieopdracht in de journaals of andere informatieve programma’s. ROB-tv en Ring-tv geven te kennen dat de productie van een tweewekelijkse boodschap van algemeen nut, die nu door de provincie Vlaams-Brabant wordt aangeleverd, in handen is van een extern productiehuis dat daarvoor door het provinciebestuur is aangesteld. De inhoud van het programma wordt bepaald door de informatiedienst van de provincie. Bij AVS worden de onderwerpen door de opdrachtgever aangebracht en in een gemeenschappelijke redactieraad verder behandeld. AVS bewaakt en bewaart steeds de journalistieke deontologie. Er worden geen partijpolitieke standpunten in deze magazines verwerkt. Deze handelen uitsluitend over beleidsuitvoerende materie. Bij Stads-tv Gent komen nooit gemandateerden in beeld, tenzij bij de nieuwjaarswens begin januari. Voor wat RTV betreft, wordt de redactionele onafhankelijkheid in de overeenkomst vastgelegd en door de hoofdredacteur bewaakt.

TV Limburg en TV Oost geven aan dat de onderwerpen van deze reportages aangereikt worden door de stad, de gemeente of de provincie. In overleg met de producer van Gemeenschapstelevisie wordt bepaald hoe het item wordt ingevuld en in beeld gebracht. De makers van Gemeenschapstelevisie zijn andere journalisten dan die van het dagelijkse nieuws. Er is dus geen 'overlap' tussen beide programma's.

Ik ondersteun de opmerking van de heer Decaluwe. Er zijn heel wat hefboomen en maatregelen, zowel in het Mediadecreet als in de werkwijze van de betrokken zenders, die ernaar streven om de redactionele onafhankelijkheid te garanderen en te bewaken. Ik ben het er ook mee eens dat er steeds een delicaat evenwicht in acht moet worden genomen. Ik blijf er wel voorstander van dat de regionale omroepen, op voorwaarde dat ze erin slagen om de redactionele onafhankelijkheid te vrijwaren, op zoek blijven gaan naar samenwerkingsovereenkomsten, zowel wat betreft de inhoud maar ook wat betreft vormen van samenwerking die inkomsten genereren. Ook allerlei vormen van stadstelevisie horen mijns inziens thuis op een regionale zender.

Mijnheer Caron, internet biedt effectief een mogelijkheid aan overheden om hun communicatie te verspreiden, maar media en ook hun bereik werken, zoals u weet, complementair. Het ene kan, en hoeft het andere niet uit te sluiten. De regionale omroepen moeten mijns inziens in eerste instantie zelf – zoals alle media – hun eigen mechanismen om hun onafhankelijkheid inzake journalistiek werk te garanderen, kritisch bekijken en zelf reguleren. Ook moeten we – gezien het gebrek aan alternatieve inkomstenbronnen – ervoor oppassen om hier niet te drastisch een bepaalde inkomstenbron af te sluiten.

Wij zullen rekening moeten blijven houden met deze goede insteek in het debat dat wij zullen voeren over hoe wij deze regionale zenders een omkadering kunnen bieden die hen toekomstgericht verder helpt.

De voorzitter: De heer Yüksel heeft het woord.

De heer Veli Yüksel: Minister, wanneer zullen wij met u dat rapport kunnen bespreken?

Ik heb ook nog twee inhoudelijke opmerkingen. Er werd hier al veel gezegd over de regionale verankering en de redactionele onafhankelijkheid. Met mijn vraag wil ik ook de bevoegdheden, de taken en het kader bekijken waarbinnen dat moet gebeuren volgens het Mediadecreet om die regionale omroepen te verankeren en ook de omstandigheden te creëren om redactioneel onafhankelijk te werken. Vandaag zien we dat de omroepen het financieel moeilijk hebben. Ze komen onder druk te staan en zijn daardoor gevoelig voor reclame, stads-tv en dergelijke. Als we willen dat de regionale omroepen onafhankelijk berichten en werken volgens de bepalingen van het Mediadecreet, moeten daar de nodige middelen tegenover staan. Deze conclusie moeten wij trekken, deze keuze moeten we maken met zijn allen. Het zou niet correct zijn de regionale omroepen op droog zaad te zetten. Dan kunnen we niet eisen dat ze bepaalde regels respecteren.

Als we het echt menen met regionale verankering en redactionele onafhankelijkheid, moeten daar de nodige middelen tegenover staan, anders zijn de regionale omroepen zeer afhankelijk van reclame-inkomsten. Dat is op termijn niet gezond.

De steun die de regionale omroepen krijgen van Vlaanderen moet worden besteed aan datgene waarvoor ze dat geld krijgen. Vorig jaar stelde ik in deze commissie een vraag over de reclameregies van de regionale omroepen en de redactionele onafhankelijkheid. Een ander punt is de fusie van regionale omroepen. In West-Vlaanderen is dat succesvol afgerond. In Oost-Vlaanderen zijn er nog altijd twee omroepen, TV OOST en AVS. Ik ben benieuwd naar de uitkomst van de studie. Is daar al dan niet een vraag naar in Oost-Vlaanderen?

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

De heer Bart Caron: Minister, dank u voor uw antwoord. Ik begrijp dat we een discussie ten gronde zullen voeren op het ogenblik dat we het materiaal kunnen inzien en u de reactie van

de regionale televisies hebt ontvangen. Ik wil dat respecteren. Het gaat tenslotte om hun toekomst. Ik hoop dat we daarover een open gesprek of gedachtewisseling zullen kunnen voeren.

Ik heb vandaag geen grote twijfels over de onafhankelijkheid van de nieuwsredacties. Ik waardeer het werk van die mensen. Maar er zijn toch een aantal factoren die ongerust zouden kunnen maken. Die vorm van financiering, maar ook het feit dat commerciële belangen heel erg verstrengeld zijn tussen print en televisie. Een paar grote mediagroepen hebben daar een grote impact op. Dat is nog geen noodzakelijke reden opdat het slecht zou zijn, maar wel een reden om ongerust te zijn.

Mijnheer Decaluwe, de ondertoon van mijn insteek is ook dat ik een pleitbezorger ben van het gebruik van nieuwe media door overheden. Maar ik merk dat zeker de provinciebesturen onvoldoende distantie in acht nemen ten aanzien van de uitzendingen die ze kopen. Daar is het element 'eigen kind schoon kind' al te nadrukkelijk aanwezig. Dat is niet goed voor het beeld van de regionale televisie. Dat maakt mij ongerust.

De voorzitter: De heer Tommelein heeft het woord.

De heer Bart Tommelein: Minister, het is goed dat u eerst spreekt met de regionale omroepen. Dat zijn tot nader order geen overheidsbedrijven zoals de VRT, maar we kunnen niet alles tegelijk doen. We zijn nu bezig met de beheersovereenkomst. Ik zou er toch op aandringen om ook daarin een duidelijk kader te scheppen voor de verhouding van de VRT ten aanzien van de regionale omroepen. Als wij hier volgende maand de discussie over de beheersovereenkomst hebben gehad, moeten we eens een debat voeren over de rol en de toekomst van de regionale omroepen in onze Vlaamse samenleving.

De voorzitter: Minister Lieten heeft het woord.

Minister Ingrid Lieten: Collega's, het is niet omdat de regionale zenders eigen inkomsten hebben dat zij per definitie niet onafhankelijk zouden opereren. Er zijn heel wat mediabedrijven die leven van marktinkomsten en die er wel dagelijks voor zorgen dat hun redactie onafhankelijk opereert. Het is ook niet omdat ze heel nabij nieuws brengen dat we meteen moeten twijfelen aan hun onafhankelijkheid. Het is hun taak om heel dicht bij de mensen te staan en om nieuws te brengen uit hun gemeente en provincie. Ik begrijp dat regionale zenders daar met de nodige zorg mee omgaan. Uiteraard kan het debat altijd worden gevoerd, maar ik zou niet van die premisse willen vertrekken.

Ik ben bereid om in deze commissie een gedachtewisseling te hebben over de procedures. Misschien moeten we dat inplannen omstreeks april, mei. Dan is de bespreking van de beheersovereenkomst klaar. Tegen die tijd kan ik mij voorbereiden en ervoor zorgen dat ik met de regionale zenders heb kunnen spreken over de studieresultaten. Dan kunnen we onderzoeken welke beleidslijnen wij belangrijk vinden.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

Vraag om uitleg van mevrouw Helga Stevens tot mevrouw Ingrid Lieten, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding, over de settopbox om auditieve ondertiteling mogelijk te maken voor personen met een visuele handicap - 1257 (2010-2011)

De voorzitter: Mevrouw Stevens heeft het woord.

Mevrouw Helga Stevens: Minister, in de lijn van de huidige beheersovereenkomst is de VRT gestart met proefuitzendingen om personen met een visuele handicap in staat te stellen buitenlandse films te volgen door middel van auditieve ondertiteling. Met deze techniek

wordt gewone ondertiteling omgezet in auditieve of gesproken ondertiteling voor blinde en slechtziende kijkers. Zo kunnen zij ook anderstalige films volgen. Gewone ziende mensen kijken naar die ondertiteling, blinden luisteren ernaar.

Hiertoe moeten deze kijkers beschikken over een aparte, speciale settopbox of decoder om de auditieve ondertiteling te kunnen ontvangen, net zoals men vroeger voor teletekst ook een extra decoder nodig had in het televisietoestel en dus bij de aankoop van een nieuwe televisie erop moest letten dat het nieuwe toestel een teletekstfunctie had als men teletekst wou kunnen ontvangen. Deze decoders zijn duur in aankoop, net zoals vroeger tv-toestellen met teletekstfunctie ook duurder waren in aankoop. Bovendien moet blijkbaar een maandelijkse bijdrage van 5 euro abonnementsgeld worden betaald aan de Nederlandse firma die deze techniek van auditieve ondertiteling aanbiedt.

Minister, zijn de technieken om auditieve ondertiteling aan te bieden nog experimenteel of kan men al van een zekere standaard spreken op Europees niveau? Dit is een belangrijke discussie omdat de kijker dan maar één settopbox nodig heeft om alle omroeporganisaties, zowel de publieke als de private, te kunnen ontvangen. Indien er nog geen sprake is van een echte Europese standaard, zult u dan de nodige stappen ondernemen om dit probleem aan te kaarten op Europees niveau en hierin een voortrekkersrol op te nemen, eventueel samen met de VRT? Wat betreft het abonnementsgeld voor de Nederlandse firma: kan er vanuit uw bevoegdheid geen globaal akkoord bereikt worden met deze firma zodat blinde en slechtziende kijkers niet moeten opdraaien voor de extra kost? U zou deze kost bijvoorbeeld kunnen laten verrekenen in de prijs van een kabelabonnement of op een andere manier, zodat hij wordt gespreid over alle kijkers. Dit past tenslotte ook in het concept van universele dienstverlening en inclusief beleid.

De voorzitter: De heer Verstreken heeft het woord.

De heer Johan Verstreken: Mevrouw Stevens heeft een goede vraag gesteld. De werkwijze van die settopboxen is een dure aangelegenheid. Je zou kunnen zeggen dat dit discriminatie is. Ik ben benieuwd of er andere mogelijkheden zijn om een dergelijk abonnement te voorkomen. Ik dacht dat er bij de VRT testpanels zijn geweest om een aantal mogelijkheden te bestuderen. Hebt u daar zicht op? Indien ja, wat zijn de resultaten?

De voorzitter: De heer Decaluwe heeft het woord.

De heer Carl Decaluwe: Mevrouw Stevens heeft de voorbije periode al regelmatig met een positieve hardnekkigheid gevochten om resultaten te bereiken. Wij steunen haar daarin, zoals wij dat al in het verleden hebben gedaan met de decreten over ondertiteling.

Maar ik heb toch een bekommernis, en ik hoop dat die niet misvalt. Er zijn zeker argumenten om te zeggen dat je die kost op een aantal punten moet solidariseren met de rest van de kijkers. Maar ik wil toch voor enige voorzichtigheid pleiten. Ik maak de vergelijking met de problematiek van de distributienettarieven. Ook daar zet men op allerhande manieren openbardienstverplichtingen in. Maar het resultaat is dat de distributienettarieven op een spectaculaire manier stijgen. Er zijn al simulaties van stijgingen van 20 tot 30 procent. Dat kan een precedent zijn voor andere zaken. Ik zou dit toch met de nodige voorzichtigheid willen laten bekijken. We mogen niet de fouten maken die ook al zijn gemaakt in de elektriciteit- en aardgassector.

De voorzitter: Minister Lieten heeft het woord.

Minister Ingrid Lieten: Mevrouw Stevens, ik heb voor het antwoord op uw vraag input gevraagd aan de VRT, vtm, het beleidsdomein Economie, Wetenschap en Innovatie voor innovatie, aan Belgacom, Telenet en het Interdisciplinair Instituut voor Breedband Technologie (IBBT). Ik geef hier een gecoördineerd antwoord op basis van de input die ik heb gekregen.

De meest duurzame, robuuste en voor alle betrokkenen financieel gunstige manier om mensen met een visuele handicap de mogelijkheid te bieden via auditieve ondertiteling buitenlandse programma's te volgen, is inderdaad via de ontwikkeling van een Europese standaard. Die standaard is er momenteel nog niet.

Laten we dan eens kijken naar de situatie in Vlaanderen. Bij de invoering van gesproken ondertiteling moet rekening gehouden worden met drie partijen: de klanten, de omroepen, die instaan voor het aanbod, en de distributeurs, die instaan voor de omzetting van het digitale signaal in spraak en de verspreiding ervan naar de klanten. Om als klant van auditieve ondertiteling gebruik te kunnen maken, moet je over speciale eindapparatuur beschikken. In Vlaanderen zijn er twee relevante systemen, bij twee verschillende leveranciers, te onderscheiden.

Het systeem ORIONWebbox van Integra brengt de informatie bij de gebruiker via het internet. Om van dat systeem gebruik te kunnen maken, zou de klant een internetaansluiting moeten hebben en een abonnement op de dienst auditieve ondertiteling. Het andere systeem van de Nederlandse firma Komfa maakt gebruik van een toestel – de productnaam van het toestel is KomFox – dat tussen de settopbox en de tv wordt aangesloten. Dat apparaat zou de gebruiker moeten kopen. Het kost ongeveer 400 euro. Er zijn wel geen abonnementskosten aan verbonden. Het toestel zet de ondertiteling om in spraak. De omroepen moeten daarvoor wel een apart signaal meegeven.

In sommige andere landen is tekst-naar-spraaksoftware voor auditieve ondertiteling al vaak ingebouwd in de settopboxen van de distributeurs of in de tv-toestellen die er op de markt zijn. Ook in Vlaanderen zou die software, vanuit technisch oogpunt, ingebouwd kunnen worden in de settopboxen van Telenet, Belgacom of andere distributeurs. Indien een Vlaamse distributeur de software zou installeren in de settopboxen, kan bijvoorbeeld ook het huidige VRT-signaal gebruikt worden voor auditieve ondertiteling. Volgens sommigen is hierover wel nog extra onderzoek nodig.

Een Europese standaard zou de ontvangst van gesproken ondertiteling van andere Europese zenders kunnen oplossen. Andere manieren leiden tot technologisch en in de tijd minder stabiele oplossingen die bovendien vaak specifieke meerkosten voor de doelgroep met zich meebrengen. Ik zal, naar aanleiding van de uitwerking van artikel 151 van het Mediadecreet, een meerjarenplan uitwerken rond de toegankelijkheid van televisieprogramma's voor mensen met een auditieve en visuele handicap. In dat verband zal ik mij informeren over de precieze stand van zaken betreffende de standaardisering van gesproken ondertiteling. Ik vind het immers belangrijk dat er een universeel systeem komt voor het aanbieden van gesproken ondertiteling. Gesproken ondertiteling moet via om het even welk platform beschikbaar zijn voor het publiek.

In afwachting van de Europese standaard zal ik bekijken hoe in Vlaanderen in de nabije toekomst alle Vlaamse omroepen ertoe aangezet kunnen worden een universeel signaal voor gesproken ondertiteling uit te sturen. Op die manier zal de gebruiker, ongeacht de keuze van het ontvangststelsel, de ter beschikking gestelde gesproken ondertiteling van alle Vlaamse zenders, zowel de openbare als de private, kunnen ontvangen.

Belgacom heeft mij inmiddels zijn steun en medewerking aangeboden om op het gebied van gesproken ondertiteling voor een Europese oplossing te pleiten op de desbetreffende overlegorganen. Ook Telenet ondersteunt het pleidooi voor standaardisatie.

De twee in Vlaanderen relevante systemen hebben elk hun eigen financieringsmethode. Om gebruik te maken van het systeem ORIONWebbox van Integra dient de klant een internetaansluiting te hebben en een abonnement op de dienst auditieve ondertiteling. Het andere systeem, Komfa, maakt gebruik van een toestel dat tussen de settopbox en de televisie wordt aangesloten en door de gebruiker aangekocht. In eerste instantie is het natuurlijk aan de gebruiker om een van bovenvermelde systemen te kiezen in functie van zijn eigen noden en

eventuele andere nevenfuncties. Hij zal in zijn keuze allicht ook geleid worden door het aanbod, want niet alle zenders bieden momenteel een universeel signaal aan.

Ik wil me – onder meer gezien de keuzemogelijkheid van de klant – momenteel nog niet uitspreken over de wenselijkheid van verrekeningen in kabelabonnementskosten en dusver de kost te spreiden over alle kijkers. Niettemin lijkt het een suggestie die verder verkend en bestudeerd kan worden. Er bestaan in dat verband nog andere instanties, zoals het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap (VAPH), dat hiervoor eventueel ook ingeschakeld kan worden. Ik zal alvast mijn collega-minister bevoegd voor Welzijn, Jo Vandeurzen, aanspreken en nagaan of hij die suggestie kan bekijken in het kader van zijn bevoegdheden.

Er was nog een vraag met betrekking tot de testpanels. Dat was inderdaad in verband met de audiodescriptie. Er werd getest op basis van een aflevering van Witse. Maar dat is toch nog iets anders dan deze problematiek.

De voorzitter: Mevrouw Stevens heeft het woord.

Mevrouw Helga Stevens: Minister, ik dank u voor uw duidelijke antwoord. Ik ben heel blij te mogen vernemen dat een en ander ondernomen zal worden. Ik zal dit dossier zeker blijven opvolgen. Ik hoop dat binnen afzienbare tijd een universele, of toch zeker een Europese standaard tot stand kan komen, om op die manier Europa ook werkelijkheid te laten worden voor blinde en slechtzienende personen. Dat is een frustratie van heel wat blinden en slechtzienenden, maar ook anderen: Europa bestaat niet echt voor ons. Bij de hulpmiddelen is het net zo. Er is bijvoorbeeld een hulpmiddel in Frankrijk, maar je kunt het niet kopen in België, omdat het niet erkend is en niet wordt terugbetaald. Ik hoop in elk geval dat die standaardisering een feit wordt, ook om te vermijden dat mensen om de haverklap een nieuw toestel dienen aan te kopen.

U zegt dat u contact zult opnemen met minister Vandeurzen om te bekijken of het VAPH kan bijspringen. U kunt dat altijd doen, maar ik vind ook dat elke minister binnen zijn eigen beleidsdomein zijn of haar verantwoordelijkheid dient op te nemen en niet altijd moet proberen om alle kosten voor inclusief beleid af te schuiven op het domein Welzijn. De budgetten zijn overal beperkt. Ik wil er dus voor pleiten om eerst binnen uw eigen bevoegdheid een oplossing te zoeken. We zullen zien wat er uit de bus komt en hoe het verder evolueert.

Alles hangt ook af van de kostprijs. Bij de formule van Integra is er bijvoorbeeld enkel een aansluiting via internet nodig en is er niet zo'n grote meerkost. Dan is dat misschien voordeliger dan de aankoop van een settopbox van 400 euro. Ik zou in elk geval weten wat te kiezen.

De voorzitter: Minister Lieten heeft het woord.

Minister Ingrid Lieten: Mevrouw Stevens, het is zeker niet mijn bedoeling het probleem naar minister Vandeurzen door te schuiven, integendeel. Minister Vandeurzen en ikzelf proberen ook te bekijken hoe we verder kunnen samenwerken rond innovatieve technieken in de assistieve technologieën die nu ontwikkeld worden, en waar we een link kunnen maken tussen innovatie en zorg. We bekijken nu hoe we elkaar daarin kunnen vinden.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

Vraag om uitleg van de heer Wilfried Vandaele tot mevrouw Ingrid Lieten, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding, over de plannen van de Franse Gemeenschap om dertien nieuwe radio's in Brussel toe te laten - 1258 (2010-2011)

Vraag om uitleg van de heer Carl Decaluwe tot mevrouw Ingrid Lieten, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding, over de aanpassingen aan het frequentieplan van de Franse Gemeenschap - 1321 (2010-2011)

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

De heer Wilfried Vandaele: Minister, op 14, 16, 22 en 24 december 2010 publiceerde de Franse Gemeenschap maar liefst zestien besluiten waarin zij in totaal dertien nieuwe frequenties – of beter: frequentiekenmerken – voor Brussel in gebruik wil nemen. De frequenties hebben telkens Brussel als uitzendplaats en de vermogens zijn bijwijlen indrukwekkend. Het gaat van 200 Watt over 500 Watt tot 1000, 2000, 3000, 6500, 9000 en 10.000 tot maar liefst een radio van 20.000 Watt. Zeker van die laatste is het vermogen echt gigantisch en vergelijkbaar met het vermogen van bijvoorbeeld de openbare omroep. Ik hoop in ieder geval dat hier ook een zekere directionaliteit in acht wordt genomen.

De frequenties worden door de Franse Gemeenschap erkend als deel van hun frequentieplan. In een grensgebied is het risico altijd aanwezig dat uitzendingen op die frequenties storingen veroorzaken tot in de andere gemeenschap, in dit geval de Vlaamse Gemeenschap. Als men dat soort ingrepen doet, verwachten we toch dat er overleg is met die gemeenschap.

Het zendcomfort van de Vlaamse radio's in de buurt van de taalgrens is vandaag al bijzonder slecht. Storingen van over de taalgrens drukken onze radio's vaak weg. Als je spreekt met mensen uit de sector, zeggen die allemaal dat de FM-band in Brussel al overvol zit. Elke radio erbij of elke aanpassing aan de karakteristieken zal dus nieuwe storingen veroorzaken, zeker als het voor dertien frequenties tegelijk gebeurt.

Minister, behoren deze frequenties tot een eerder bepaald frequentieplan? Werd over de nieuwe frequenties onderhandeld met de Vlaamse Gemeenschap? Zo nee, heeft uw collega van de Franse Gemeenschap op zijn minst gemeld dat dit er zat aan te komen? Zo nee, bent u van plan om hier juridische procedures tegen te starten? Wat is de deadline voor indiening van die beroepen of procedures?

Heeft uw administratie de karakteristieken van die frequenties reeds onderzocht? Hoe zit het met de directionaliteit? Zal men die toepassen? Kan uit dit onderzoek worden afgeleid dat een effectieve ingebruikname van de frequenties zal leiden tot een verminderd zendcomfort of tot erge storingen voor Vlaamse radio's? Zo ja, welke radio's zullen daar volgens de theoretische berekeningen hinder van ondervinden?

Wie zendt vandaag uit op die bewuste frequenties? Zijn dat erkende radio's?

In de besluiten van de Franse Gemeenschap staat in de titel telkens de zinsnede “zonder dat een andere gemeenschap ervan belet wordt haar eigen beleid te voeren inzake klankradio-omroepdiensten via analoge terrestrische diensten”. Hoe reageert u daarop?

Zijn er nog gesprekken met de Franse Gemeenschap over betwiste frequenties? Wat is daar de stand van zaken? Hoeveel frequenties worden momenteel wederzijds betwist?

De voorzitter: De heer Decaluwe heeft het woord.

De heer Carl Decaluwe: Voorzitter, minister, collega's, ik hoef niet te herhalen wat de heer Vandaele al heeft gesteld. Ik wil wel nog één punt toevoegen. Deze problematiek is ook al behandeld in de Franse Gemeenschap, onder andere bij een mondelinge vraag van Véronique

Salvi aan de bevoegde voogdijminister Laanan op 26 oktober 2010. Daaruit konden we begrijpen dat het vooral over de francofonie in Brussel gaat. Ik heb in het antwoord echter niets teruggevonden over enige vorm van overleg, coördinatie of afspraken.

Minister, bent u door uw Franstalige collega Laanan vooraf op de hoogte gebracht van de wijzigingen aan het frequentieplan van de Franse Gemeenschap? Wordt er een officiële coördinatieprocedure gestart door de Conseil Supérieur de l'Audiovisuel (CSA)? Zo ja, hoe is die verlopen? Zijn er sinds de invoering van het nieuwe frequentieplan reeds klachten binnengekomen over de verminderde ontvangst van door de Vlaamse Regulator voor de Media (VRM) erkende zenders in de gebieden Brussel, Vlaams-Brabant en de Mechelse regio? Zo ja, welke stappen hebt u ondernomen om dat probleem aan te kaarten bij uw Franstalige collega?

De voorzitter: De heer Wienen heeft het woord.

De heer Wim Wienen: Minister, u weet dat deze problematiek mijn fractie na aan het hart ligt. In de vorige legislatuur heeft mijn fractie daar al meerdere vragen over gesteld, ook over de situatie met het frequentieplan aan de andere kant van de taalgrens. Ook ik heb u daar al over ondervraagd.

Ik ben dan ook nieuwsgierig naar uw antwoord. Als ik de geschiedenis een beetje bekijk, en de Franse Gemeenschap gaat verder op het spoor dat ze altijd al heeft gevolgd, vermoed ik dat u straks zult antwoorden dat er inderdaad geen afspraken zijn gemaakt en dat er geen overleg is geweest. Dat is immers altijd zeer ongebruikelijk geweest van de kant van de Franse Gemeenschap. Misschien kunt u mij verrassen, maar ik heb een donkerbruin vermoeden dat dat niet het geval zal zijn.

We blijven met die problematiek zitten. Het wordt alsmaar erger. De Franse Gemeenschap houdt bijvoorbeeld helemaal geen rekening met de afspraken die enkele jaren geleden zijn gemaakt op het Overlegcomité. Als er inderdaad geen overleg en geen coördinatie is geweest, vind ik dat er vanuit de Vlaamse Regering stevig gereageerd mag worden.

Minister Laanan heeft ooit de boude uitspraak gedaan dat ze u enkel kende via de Raad van State, vanwege klachten die vanuit onze gemeenschap werden ingediend tegen erkenningen aan de andere kant van de taalgrens. Als er geen overleg is en er zijn storingen, vind ik dat toch het minimum minimorum. Er moet nu ook eindelijk eens een effectieve uitvoering komen van het KB met betrekking tot onder meer de etherpolitie, waarin wel degelijk wordt opgetreden als er Franstalige stoorzenders zijn.

We zitten nu met een aantal erkenningen aan Franstalige zijde. Er zijn intussen al verschillende lokale zenders die een kandidatuur hebben ingediend om vrijgekomen frequenties in te nemen. Ik krijg de indruk, uit mails die ik van verschillende mensen ontvang, dat er toch wel wat zenders zijn en dat een nieuwe erkenningsronde van lokale zenders op de FM-band mogelijk moet zijn, vooral omdat heel veel van die zenders gesteund worden door verschillende gemeentebesturen in het gebied waar ze zich bevinden. In hoeverre is een nieuwe erkenningsronde van lokale zenders mogelijk?

De voorzitter: Minister Lieten heeft het woord.

Minister Ingrid Lieten: Voorzitter, collega's, tot op heden heeft de Franse Gemeenschap nog geen eenduidig frequentieplan voorgelegd. De Franse Gemeenschap heeft sinds eind 2007 wel al meerdere malen lijsten van frequenties gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad, waarbij de meeste frequenties op verschillende lijsten voorkomen, telkens met verschillende karakteristieken. Dat geldt ook voor de dertien Franstalige frequenties in Brussel. Die frequenties werden eerder, eind 2007, al een of meerdere malen door de Franse Gemeenschap in het Belgisch Staatsblad gepubliceerd, telkens met verschillende karakteristieken. Maar het gepubliceerde uitgestraalde vermogen, en dus ook het storingspotentieel, voor elk van deze

frequenties te Brussel is zeker groter dan ooit werd afgesproken met of goedgekeurd door de Vlaamse Gemeenschap.

Met uitzondering van de frequentie Bruxelles 92.1 MHz staan deze frequenties ook in de laatste versie van de FM-database van het Belgisch Instituut voor Postdiensten en Telecommunicatie (BIPT). Maar de gepubliceerde uitgestraalde vermogens van de frequenties, in de richting van Vlaanderen, zoals ze in december 2010 werden gepubliceerd, zijn groter dan in de database van het BIPT. De frequentie Bruxelles 92.1 MHz werd in 2008 via het BIPT ter goedkeuring voorgelegd en door de Vlaamse Gemeenschap geweigerd, omdat ze incompatibel is met Sint-Pieters-Leeuw 91.7 MHz en storingen veroorzaakt op Antwerpen 92.0 MHz, Dendermonde 92.2 MHz en Tienen 92.2 MHz. Het zou hier gaan om een zogenaamde regularisatie: de radio's in kwestie zouden al jaren met de in december gepubliceerde karakteristieken in dienst zijn en de Franse Gemeenschap wil door de publicatie vermijden dat deze radio's in de problemen raken bij controles door het BIPT.

Er werd over de nieuwe karakteristieken van deze frequenties niet onderhandeld met de Vlaamse Gemeenschap. Er werd hierover vanuit de Franse Gemeenschap ook niets gemeld, ondanks het feit dat er zowel tussen de kabinetten als tussen de administraties veelvuldige contacten zijn. Ik heb mijn administratie de opdracht gegeven een procedure voor de Raad van State te laten opstarten tegen die besluiten. De limietdata voor de indiening hiervan waren 14 februari voor de besluiten van 14 en 16 december en 21 en 22 februari voor de besluiten van 22 en 24 december. De verzoekschriften voor beroep tot nietigverklaring en vordering tot schorsing werden voor al die besluiten ingeleid op 14 februari.

Mijn administratie heeft de karakteristieken inderdaad al onderzocht. Wat de directionaliteit betreft, is er vastgesteld dat deze frequenties zeker niet de nodige verzwakkingen in de richting van Vlaanderen of de Vlaamse radio's hebben. Uit het onderzoek en de theoretische berekeningen volgt dan ook dat een groot aantal Vlaamse radio's sterk tot zeer sterk bijkomend zullen worden gestoord.

Hieronder volgt een overzicht van de Vlaamse frequenties die volgens de berekeningen van de administratie hinder zullen ondervinden.

- Bruxelles 90.2 stoort volgens de berekeningen Holsbeek (Nieuwrode) 90.3, Egem 90.4 en Aalst 90.0.
- Bruxelles 92.1 stoort volgens de berekeningen Tienen 92.2, Dendermonde 92.2 en Antwerpen 92.0.
- Bruxelles 97.8 stoort volgens de berekeningen Brussel 98.1, Genk 97.9 en Schoten 97.5.
- Bruxelles 100.0 stoort volgens de berekeningen Wuustwezel 100.0, Genk 99.9, Egem 100.1, Ninove 99.7 en Leuven 99.7.
- Bruxelles 101.4 stoort volgens de berekeningen Everberg 101.7, Genk 101.4 en Egem 101.5. - Bruxelles 102.2 stoort volgens de berekeningen Brussel 102.5, Genk 102.0 en Egem 102.1.
- Bruxelles 103.7 stoort volgens de berekeningen Sint-Niklaas 103.7, Wuustwezel 103.7, Leuven 103.8, Brussel 103.4, Lommel 103.7, Gent 103.8 en Galmaarden 103.9.
- Bruxelles 104.0 stoort volgens de berekeningen Antwerpen 103.9, Antwerpen 104.2, Turnhout 103.9, Leuven 103.8, Diest 103.9, Leuven 104.2, Hasselt 104.1, Galmaarden 103.9, Egem 104.1, Aalst 104.2 en Dendermonde 103.9.
- Bruxelles 104.3 stoort volgens de berekeningen Antwerpen 104.2, Mechelen 104.5, Leuven 104.2, Aalst 104.2 en Kortrijk 104.4.
- Bruxelles 105.4 stoort volgens de berekeningen Antwerpen 105.4, Vilvoorde 105.7, Mechelen 105.5, Hoogstraten (Meerle) 105.4, Nijlen/Berlaar 105.3, Westerlo 105.4, Halen 105.5, Genk 105.4, Bierbeek 105.3, Beersel 105.6, Brussel 105.0, Roosdaal 105.5, Waregem

105.4, Sint-Lievens-Houtem 105.4, Sint-Niklaas (Sinaai) 105.5, Londerzeel 105.3, Sint-Gillis-Waas 105.3 en Halle 105.2.

- Bruxelles 106.1 stoort volgens de berekeningen Mechelen 106.2, Heist-op-den-Berg 106.1, Hasselt 106.1, Nieuwpoort 106.1, Wetteren/Wichelen 106.1 en Beveren 106.1.

- Bruxelles 106.8 stoort volgens de berekeningen Heist-op-den-Berg 106.8, Sint-Niklaas 106.8, Herent 106.7, Boom 106.9, Aalst (Hofstade) 106.7, Merelbeke 106.8, Lierde 106.9, Aarschot 106.9, Arendonk 106.8, Antwerpen 106.7, Torhout 106.8, Kampenhout 107.0, Mechelen 106.6, Meerhout 106.7 en Beerse 106.9.

- Bruxelles 107.2 stoort volgens de berekeningen Affligem 107.1, Sint-Lievens-Houtem/Oosterzele 107.2, Kruibeke 107.2, Begijnendijk 107.2, Nijlen/Berlaar 107.1, Wuustwezel 107.2, Kaprijke 107.2, Roeselare 107.2 en Retie 107.2.

Bij de hierboven vermelde gestoorde Vlaamse frequenties behoren volgende VRT-frequenties: Egem 90.4, Antwerpen 92.0, Genk 97.9, Schoten 97.5, Genk 99.9, Egem 100.1, Genk 101.4, Egem 101.5, Genk 102.0 en Egem 102.1. Tot de gestoorde frequenties behoren eveneens negen frequenties van Joe FM, namelijk Holsbeek 90.3, Dendermonde 92.2, Ninove 99.7, Leuven 99.7, Wuustwezel 103.7, Brussel 103.4, Lommel 103.7, Egem 104.1 en Aalst 104.2, en twee frequenties van Q-Music, namelijk Wuustwezel 100.0 en Brussel 102.5.

Zenders die gestoord worden, kunnen zelf ook klacht indienen bij de CSA, aangezien dergelijke storingsklachten onder de bevoegdheid van de toezichthoudende instantie van de Franse Gemeenschap vallen. Het is ook mogelijk de storing te melden aan de Vlaamse Regulator voor de Media, maar die heeft geen bevoegdheid om de klacht an sich te behandelen.

De Vlaamse Regulator zal de radio's informeren bij welke instanties ze wel klacht kunnen indienen. Dat is enerzijds bij de CSA en, sinds 2008, ook bij het Belgisch Instituut voor Postdiensten en Telecommunicatie.

Er wordt inderdaad al uitgezonden op deze frequenties en volgens documenten die zijn gepubliceerd op de website van de CSA op 13 januari 2011 zijn deze radio's ook erkend.

In zijn advies rond het frequentiebesluit van de Vlaamse Gemeenschap van 1 september 2006 heeft de Raad van State gesteld dat, in afwachting van een samenwerkingsakkoord, iedere gemeenschap eenzijdig frequenties mag toekennen, zolang die bevoegdheidsuitoefening binnen de perken van het evenredigheidsbeginsel blijft. Dit is mijns inziens niet gerespecteerd bij de totstandkoming van de besluiten van de Franse Gemeenschap op 21 oktober 2010.

Recent heeft het Grondwettelijk Hof ook meegedeeld een uitspraak te zullen doen in de hangende prejudiciële vraag over artikel 17 van de wet van 13 juni 2005 betreffende de elektronische communicatie. Deze vraag handelt over het al dan niet verplichte karakter van een samenwerkingsakkoord tussen de gemeenschappen over de coördinatie van de frequenties. Een uitspraak in deze zaak zal hopenlijk leiden tot meer duidelijkheid en eventueel leiden tot een verplichting tot samenwerking. Op dit moment staat de pleitdatum bepaald op 1 maart 2011.

Het laatste overleg tussen de administraties over de FM-band vond plaats op 16 oktober 2009. Sindsdien heeft ook mijn kabinet al een aantal keer getracht te faciliteren en tot een afspraak te komen om de databanken uit te wisselen en mogelijk gesprekken te herbeginnen. Maar telkens als wij een initiatief nemen, haakt de Franse Gemeenschap af, omdat ze blijkbaar niet tijdig klaar is met het opstellen van haar databank of ze voert andere argumenten aan.

Op 14 februari jongstleden had ik uiteindelijk een persoonlijk overleg met minister Laanan van de Franse Gemeenschap en heb ik deze problematiek opnieuw bij haar aangekaart.

Opnieuw heb ik met aandrang verzocht om over te gaan tot een werkwijze waarbij we de zaken kunnen objectiveren. Tot nu toe heeft dat nog niet tot het verhoopte resultaat geleid.

Mijnheer Decaluwe, over de nieuwe karakteristieken werd niet onderhandeld met de Vlaamse Gemeenschap. Door de Franse Gemeenschap werd daarover ook geen melding gemaakt. De administratie ontving geen coördinatieaanvragen via het BIPT voor de desbetreffende dertien Franstalige frequenties met de technische karakteristieken, zoals verschenen in het Belgisch Staatsblad. De administratie heeft die karakteristieken onderzocht.

Ik geef de lijst van alle vermoedelijke storingen:

- Bruxelles 90.2 stoort volgens de berekeningen Holsbeek (Nieuwrode) 90.3, Egem 90.4 en Aalst 90.0.
- Bruxelles 92.1 stoort volgens de berekeningen Tienen 92.2, Dendermonde 92.2 en Antwerpen 92.0.
- Bruxelles 97.8 stoort volgens de berekeningen Brussel 98.1, Genk 97.9 en Schoten 97.5.
- Bruxelles 100.0 stoort volgens de berekeningen Wuustwezel 100.0, Genk 99.9, Egem 100.1, Ninove 99.7 en Leuven 99.7.
- Bruxelles 101.4 stoort volgens de berekeningen Everberg 101.7, Genk 101.4 en Egem 101.5.
- Bruxelles 102.2 stoort volgens de berekeningen Brussel 102.5, Genk 102.0 en Egem 102.1.
- Bruxelles 103.7 stoort volgens de berekeningen Sint-Niklaas 103.7, Wuustwezel 103.7, Leuven 103.8, Brussel 103.4, Lommel 103.7, Gent 103.8 en Galmaarden 103.9.
- Bruxelles 104.0 stoort volgens de berekeningen Antwerpen 103.9, Antwerpen 104.2, Turnhout 103.9, Leuven 103.8, Diest 103.9, Leuven 104.2, Hasselt 104.1, Galmaarden 103.9, Egem 104.1, Aalst 104.2 en Dendermonde 103.9.
- Bruxelles 104.3 stoort volgens de berekeningen Antwerpen 104.2, Mechelen 104.5, Leuven 104.2, Aalst 104.2 en Kortrijk 104.4.
- Bruxelles 105.4 stoort volgens de berekeningen Antwerpen 105.4, Vilvoorde 105.7, Mechelen 105.5, Hoogstraten (Meerle) 105.4, Nijlen/Berlaar 105.3, Westerlo 105.4, Halen 105.5, Genk 105.4, Bierbeek 105.3, Beersel 105.6, Brussel 105.0, Roosdaal 105.5, Waregem 105.4, Sint-Lievens-Houtem 105.4, Sint-Niklaas (Sinaai) 105.5, Londerzeel 105.3, Sint-Gillis-Waas 105.3 en Halle 105.2.
- Bruxelles 106.1 stoort volgens de berekeningen Mechelen 106.2, Heist-op-den-Berg 106.1, Hasselt 106.1, Nieuwpoort 106.1, Wetteren/Wichelen 106.1 en Beveren 106.1.
- Bruxelles 106.8 stoort volgens de berekeningen Heist-op-den-Berg 106.8, Sint-Niklaas 106.8, Herent 106.7, Boom 106.9, Aalst (Hofstade) 106.7, Merelbeke 106.8, Lierde 106.9, Aarschot 106.9, Arendonk 106.8, Antwerpen 106.7, Torhout 106.8, Kampenhout 107.0, Mechelen 106.6, Meerhout 106.7 en Beerse 106.9.
- Bruxelles 107.2 stoort volgens de berekeningen Affligem 107.1, Sint-Lievens-Houtem/Oosterzele 107.2, Kruibeke 107.2, Begijnendijk 107.2, Nijlen/Berlaar 107.1, Wuustwezel 107.2, Kaprijke 107.2, Roeselare 107.2 en Retie 107.2.

Daarnaast heb ik contact opgenomen met de Vlaamse Regulator voor de Media. De VRM heeft mij laten weten dat hij, sinds de inwerkingtreding van het radiofrequentieplan van de Franse Gemeenschap, geen formele klachten gekregen heeft over een verminderde of gestoorde ontvangst van erkende radio-omroeporganisaties, veroorzaakt door de uitzendingen van Franstalige radiozenders en dat hij ook niet bevoegd om die verder af te handelen. Dergelijke storingsklachten vallen, opnieuw, onder de bevoegdheid van de CSA.

Op basis van de toepassing van het KB van 26 januari 2007 betreffende de etherpolitie met betrekking tot frequentiemodulatie in de band 87.5 tot 108 kunnen de radio-omroeporganisaties ook rechtstreeks klacht indienen bij het BIPT, maar ook dit heeft zich nog maar uitzonderlijk voorgedaan.

Uit contacten met de lokale radio-omroeporganisaties en naar aanleiding van informatie, verkregen ter gelegenheid van diverse procedures, heeft de VRM wel weet van een aantal lokale radio-omroeporganisaties die sinds de inwerkingtreding geconfronteerd worden met storingen. Dat zijn vzw Radio Reflex (104. MHz) te Mechelen, vzw radio MTR (107.4 MHz) te Kampenhout, vzw Prima (107.6 MHz) te Zottegem, vzw MIG (104.9 MHz) te Geraardsbergen, vzw Radio Delta (106.9 MHz) te Geraardsbergen, vzw Regionale Media Info (107.5 MHz) te Ternat en bvba Airtime (105.4 MHz) te Antwerpen.

Sinds de publicatie van de besluiten heeft de VRM geen klachten over bijkomende gevallen van dergelijke verstoringen gekregen.

Ik heb mijn administratie de opdracht gegeven om juridische stappen te zetten. Dat is ondertussen ook gebeurd.

De heer Wilfried Vandaele: Bedankt voor uw volledige antwoord, minister, en ook voor het feit dat u zeer snel tot de actie bent overgegaan en naar de Raad van State bent gestapt. Laat ons hopen dat dit een stap is naar een oplossing. We kunnen maar hopen.

Ik herinner me, minister, dat de VRT tijdens de vorige legislatuur ooit eens aan minister Bourgeois heeft gevraagd of ze niet eens zelf mocht blazen in de richting van de Franstalige omroepen. Misschien lost dat niets op, maar misschien lucht het wel eens op.

De heer Carl Decaluwe: Bedankt voor het antwoord, minister. L’histoire se répète. Men moet alle rechtsmiddelen uitputten die er zijn. We leven nog altijd in een rechtsstaat.

Misschien kunt u samen met mevrouw Lanaan, van PS-signatuur, kijken of er, vooral aan Franstalige kant, een wil is om daaruit te geraken. Misschien kunt u het eens aankarten op het Overlegcomité. Het voorstel van de VRT destijds, mijnheer Vandaele, was in feite mijn voorstel. Ik heb dat nog gezegd in de plenaire vergadering. Toen heeft mijn goede boezemvriend destijds, Tony Mary, gezegd dat hij dat wel wilde overnemen. Hij was ook nogal een bewuste Vlaming in Brussel. Goed, de minister heeft dat toen niet durven toe te laten. Misschien zou dat symbolisch wel eens mogen gebeuren. Als wij eens een paar uur blazen, beseft men misschien hoe laat het is.

Al de jaren dat ik hier in het parlement zit en evenveel jaren daarvoor komt dit thema telkens weer. In een volwassen federale staat, elk met zijn bevoegdheden, moet men toch in staat zijn om daaruit te komen. Maar zelfs dat lukt niet, mijnheer Vandaele.

De heer Wilfried Vandaele: Ik denk, mijnheer Decaluwe, dat u de VRT zelfs niet nodig hebt om uw Franstalige zenders uit de lucht te blazen. (*Gelach*)

De heer Wim Wienen: Minister, ik had uw antwoord min of meer voorspeld. Niet dat ik nu plotseling een grote toekomst zal hebben in voorspellingen, want het was een gemakkelijke voorspelling. Het is niet nieuw. Dit sleept al jaren aan. De werkwijze van de Franse Gemeenschap is ook altijd dezelfde. Ook op dat gebied verandert er weinig.

De collega’s zijn blij dat er procedures worden opgestart bij de Raad van State. Goed, ik heb gezegd dat dat het minimum minimorum is. De heer Vandaele zegt te hopen dat het enig soelaas zal brengen, maar het is niet de eerste keer, minister, dat u dat doet. Als we vermoeden dat de klachten bij de Raad van State de Franse Gemeenschap wakker zullen schudden, zijn we behoorlijk naïef. Maar u moet dat doen. Dat hoort zo in een rechtsstaat.

De piste om storingsklachten effectief ook te laten indienen bij het BIPT vind ik belangrijk. Uit uw antwoord onthoud ik dat het vooral lokale zenders zijn die gestoord worden. Dan moeten we ook redelijk zijn: zij hebben meestal niet de administratieve kwaliteiten om een

dergelijke klacht, die kans maakt op succes, in te dienen. Ik wil erop aandringen dat uw departement of eventueel de VRM de mensen die een klacht willen indienen ondersteunt en helpt. Dat is een extra stapje dat we kunnen zetten.

Ik stel vast dat deze regering altijd mooi binnen de lijntjes blijft kleuren. Dat is niet enkel uw probleem. Dat was ook zo met de vorige ministers. Ik herinner me dat minister Bourgeois voor het overleg met de technici van de Franse Gemeenschap in het kader van de databank van de frequenties ooit al het technisch personeel verboden heeft in de zomer op reis te gaan, omdat de Franse Gemeenschap misschien wel eens zou willen spreken. Ze zijn er nooit op afgekomen.

We moeten ook eens durven buiten de lijntjes te kleuren. De heer Decaluwe heeft inderdaad al eens het voorstel gedaan om ze weg te blazen. Ik heb dat destijds in een actuele vraag ook eens gezegd. De symboliek zou wel duidelijk zijn. Laat ons dat meteen een paar dagen aanhouden. De openbare omroep is daarvoor uitgerust. Misschien is men dan wel wakker aan de andere kant van de taalgrens.

De voorzitter: Het incident is gesloten

■

Vraag om uitleg van de heer Carl Decaluwe tot mevrouw Ingrid Lieten, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding, over de beeldvorming van de actualiteit via polls op de openbare omroep - 1290 (2010-2011)

– *De heer Johan Verstreken treedt als waarnemend voorzitter op.*

De voorzitter: De heer Decaluwe heeft het woord.

De heer Carl Decaluwe: Minister, op 10 januari 2011 hield het Radio 1-programma Peeters & Pichal een onlinepoll met de vraag: hoe moet het verder met de regeringsvorming? De stemmers konden uit vier mogelijkheden kiezen: nieuwe verkiezingen, verder onderhandelen, een noodregering of onderhandelen over de splitsing. Dat zijn politiek bijzonder gevoelige thema's.

Het is nu al enkele keren dat ik Peeters & Pichal 'viseer'. Dat is een slecht woord, maar ik volg het wel op. In de wagen naar Brussel beluister ik het soms. Zulke delicate politieke thema's laten behandelen door een niet-journalistiek team is misschien om problemen vragen, als dusdanig.

Het resultaat kwam aan bod tijdens de uitzending van Peeters & Pichal en kon online worden geraadpleegd op de website van Radio 1. Tijdens de uitzending zouden 217 personen geantwoord hebben, van wie 60 procent zich uitsprak voor de splitsing. Minister, 217 is uiteraard bijzonder weinig, om niet te zeggen verwaarloosbaar, voor het trekken van straffe conclusies. Toch is 60 procent merkwaardig, als je bedenkt dat iedereen volhoudt dat slechts een heel klein deel van de Vlamingen gewonnen is voor een splitsing. Bij een tegenovergesteld resultaat zou onze Belgicistische pers er met handen en voeten op gesprongen zijn. Dat is nu eenmaal de perceptie.

Het belangrijkste is, minister, dat de VRT beweert dat de poll na de uitzending van het internet werd gehaald, maar ik weet beter. Er hebben 7800 personen gereageerd, met het gekende resultaat. Ik heb het gevoel dat er een vorm van ongeoorloofde censuur is opgetreden. Men maakt enkel de 217 kenbaar, maar er waren er 7800 en het resultaat was vergelijkbaar. Waarom heeft men daarover niet gecommuniceerd? Enkele van mijn bronnen zeggen mij dit. Ik vind het merkwaardig. Ik voel me er eerlijk gezegd niet goed bij, als het klopt als dusdanig.

Minister, in hoeverre hebben de programmamakers de vrije keuze om polls over politiek gevoelige onderwerpen te organiseren en vrij te interpreteren tijdens uitzendingen? Nog eens: het is geen journalistiek team. Jaren geleden hebben we hier gediscussieerd over de polls naar de populariteit van politici. Soms ging het over mensen zonder mandaat die al uit de politiek waren gestapt, maar die draaiden vlot mee in de top 3. We hebben daarover toen opmerkingen gemaakt. Nadien heeft men dat in alle stilte afgevoerd. Het blijft gevoelig. Het blijft een vorm van sfeerschepping.

Hoe gebeurt de afweging inzake politieke neutraliteit en correcte feitenweergave? Dat is niet onbelangrijk. Het is niet de eerste keer dat het programma Peeters & Pichal op een slappe koord danst en de grenzen overschrijdt. Kan het zijn dat de uiteindelijke uitslag van de betreffende poll de programmamakers deed beslissen om daarover niet meer te communiceren? Wat was de beweegreden?

Hoe wordt bij de openbare omroep gewaakt over een correcte beeldvorming over een actualiteit op basis van een summier poll? Het kan zeer summier zijn, maar door de megafoon van radio en tv wordt dat enorm uitvergroot. Het wordt dan vaak overgenomen in nieuwsberichten, met alle gevolgen van dien.

– *De heer Philippe De Coene, voorzitter, treedt als voorzitter op.*

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

De heer Wilfried Vandaele: Ik sluit me aan bij de vraag van de heer Decaluwe. Het is belangrijk dat polls en enquêtes op een wetenschappelijke manier worden opgesteld en uitgevoerd. In hoeverre bestaan daarvoor richtlijnen binnen de openbare omroep en hoe gaat men daarmee om? Als men dat eraf haalt of aanpast, misschien omdat het resultaat bepaalde mensen niet beviel, lijkt me dat een interessante vraag van de heer Decaluwe.

De voorzitter: De heer Wienen heeft het woord.

De heer Wim Wienen: Dat 60 procent van de deelnemers zich in een poll uitspreekt voor de splitsing van het land, daarover kan ik vanuit mijn fractie alleen maar dolenthousiast zijn: hoe rapper, hoe liever. Wat me wel een beetje stoort, zoals de heer Decaluwe aanhaalt in zijn eerste vraag, is dat men blijkbaar politieke overwegingen maakt om bepaalde dingen te doen of niet. Dat is een probleem voor de politieke neutraliteit en de objectiviteit van onze openbare omroep.

Er is ook een baardgroeiactie, waarbij men zijn baard laat groeien tot er een nieuwe regering is. Een VRT-medewerker, Koen Fillet om zijn naam maar niet te noemen, doet daar enthousiast aan mee. Dat is zijn goed recht als privépersoon. Maar dat Radio 1 dat uitvergroot op de website en elke dag een foto toont van de baard van Koen Fillet, is iets minder leuk. Dat vind ik een politieke stellingname van de VRT of op zijn minst van Radio 1. Men maakt duidelijk politieke afwegingen en dat wringt met de politieke neutraliteit waaraan de VRT gehouden is conform het decreet. Kan dat, kan dat niet? Ik vind het toch een beetje problematisch.

De voorzitter: De heer Tommelein heeft het woord.

De heer Bart Tommelein: Ik sluit me aan bij de vragen en opmerkingen van de heer Decaluwe. Ik denk inderdaad dat daar een groot probleem is, in de eerste plaats voor de openbare omroep zelf. De laatste tijd zie ik steeds meer internetpolls verschijnen, waarbij je kunt twijfelen aan de juistheid van de cijfers, omdat ze op een niet-wetenschappelijke manier verzameld zijn. Ik vind dat het publiek ook heel duidelijk moet weten, of het nu van een commerciële of een andere organisatie uitgaat, dat de cijfers niet op een wetenschappelijke basis gestoeld zijn. Dat heb je wel met opiniepeilingen. Dan weet je duidelijk hoeveel mensen ondervraagd zijn en is er een bepaald afwijkingpercentage.

De grootste commentaar, terecht, is dat er een duidelijk verschil moet zijn tussen amusement en informatie, ook binnen de VRT. Als men al die zaken door elkaar mengt, kan de luisteraar

onmogelijk nog door de bomen het bos zien. Dan kan hij het onderscheid niet meer maken tussen duiding en amusement. Informatieprogramma's moeten dat proberen te vermijden, zeker als het niet op een wetenschappelijke manier gebeurt. Informatie moet correct en juist zijn. Als het dan in de richting van duiding gaat, ga je de verkeerde weg op. De openbare omroep moet het voorbeeld geven. Alle enquêtes en polls moeten duidelijk worden gesitueerd op hun correctheid en op hun afwijkingpercentage.

De voorzitter: De heer Verstrepen heeft het woord.

De heer Jurgen Verstrepen: Meestal ben ik het wel eens met een aantal inzichten van de heer Decaluwe, maar ik vind dit moeilijk en ik zeg u waarom. Peeters & Pichal is voor mij een amusementsprogramma en niet meer dan dat. De polls die zij gebruiken, zijn om te lachen. De nieuwswaarde van het programma is onbestaande. Je hebt af en toe stunts en leuke items, die je eerder bij Test-Aankoop verwacht. Dat is mijn visie over dat programma.

Daar zit wel een punt in. De systemen die draaien achter al die onnozele online polls, ook bij kranten zoals Het Laatste Nieuws en De Standaard, zijn zo kraakbaar. Daarin volg ik de heer Tommelein. In een ver verleden kocht ik licenties voor polling en werkte ik samen met universiteiten om sluitende online polls te ontwikkelen. Ze zijn kraakbaar. Maar er is ook het mobilisatievermogen. Als er een poll loopt over sp.a of Vlaams Belang, worden er mails rondgestuurd. Als je genoeg leden hebt, beïnvloed je de poll. Ik zie dat de nieuwsdienst polls gebruikt om nieuws te creëren. Daarin gaat die een brug te ver. Ik weet niet of dat duidelijk is afgelijnd of omschreven of ergens wordt vermeld in de journalistieke deontologie. Ik bedoel dan wel bij de openbare omroep. Wat de rest doet, interesseert me niet – die schieten toch in eigen voet. Ik vraag me af of er voor de nieuwsdienst van de openbare omroep een protocol is bij de behandeling van pollgegevens, van waar ze ook komen, om ze als nieuws te brengen in de journaals. Daar heb ik wel een probleem mee.

De voorzitter: Minister Lieten heeft het woord.

Minister Ingrid Lieten: De VRT heeft mij met betrekking tot uw vragen het volgende meegedeeld. Op maandag 10 januari 2011 hield het Radio 1-programma Peeters & Pichal een online poll met de vraag "Hoe moet het verder met de regeringsvorming?" Zoals gebruikelijk heeft de redactie van het programma de peiling afgesloten in de loop van de uitzending, meteen nadat het onderwerp aan bod kwam. Bij het afsluiten van de poll hadden er ongeveer 800 personen deelgenomen. De resultaten zijn te bekijken op de webpagina van Peeters & Pichal op radio1.be. Het resultaat was meteen en ook permanent raadpleegbaar.

Mijnheer Decaluwe, u hebt weet van 7800 mensen. De VRT kan dat cijfer niet terugbrengen en zegt dat 7800 een onverhoopt groot succes zou zijn, dat zij in het kader van dat soort programma nog niet heeft meegemaakt. De poll was na de uitzending in principe op geen enkele manier nog rechtstreeks te bereiken. Op de site werd bij het einde van de uitzending ook duidelijk gecommuniceerd dat de poll was afgesloten. Bij de technische handeling van het afsluiten van de poll werd de pagina opgeslagen in het cachegeheugen. Blijkbaar werd deze verborgen pagina toch nog bezocht via oude snelkoppelingen en zoekmachines. Meer uitleg of verklaring over het verschil tussen de 7800 waarover u het hebt en de 800 waarover de VRT het heeft, heb ik niet op dit moment.

Hoe moeten we nu met die polls omgaan en hoe zit het met de afweging van de neutraliteit? Een poll is voor radiomakers vaak niet meer dan een radiofonisch opstapje om over een actualiteitsonderwerp te peilen naar de meningen van de luisteraars. De selectie van het bevroegde onderwerp wordt in de meeste gevallen bepaald op basis van de actualiteit. De redactie van Peeters & Pichal laat zich leiden door de maatschappelijke thema's die ook bij het brede publiek leven. Om die thema's te kennen, worden allerlei bronnen geraadpleegd waarover de redactie beschikt: persberichten, uitzendingen op radio en tv, magazines, kranten. Bij de keuze van het bevroegde onderwerp hanteert de VRT dezelfde deontologische normen als bij de keuze van de onderwerpen in een uitzending. Polls over politiek gevoelige

onderwerpen worden dan ook niet anders behandeld dan reportages of berichten over dezelfde onderwerpen. Bij de selectie en de benadering van de onderwerpen staan altijd nauwkeurigheid, onpartijdigheid, een goede balans en waarheidsgetrouwheid voorop. De vraagstelling die wordt gebruikt bij polls wordt zo neutraal mogelijk gehouden. De pollresultaten worden ook zo neutraal mogelijk bekendgemaakt.

Peeters & Pichal is, voor alle duidelijkheid, geen programma van de nieuwsdienst. Als consumentenprogramma valt het onder de bepalingen van het programmacharter. Daarin staat weliswaar dat ook in consumentenprogramma's 'waarheidsgetrouwheid' centraal staat.

De programmamakers kennen de relativiteit van een poll. Hij dient enkel als opstapje en werd in die zin ook in het programma aangekondigd. In het programma draait het in de eerste plaats om de meningen van de luisteraars. De peiling werd afgesloten in de loop van de uitzending, zoals ik al zei.

De programmamakers weten dat dergelijke polls nooit de pretentie van een opiniepeiling kunnen hebben. Het sociologisch profiel van de groep die deelneemt aan een poll verschilt immers per onderwerp en is dus gebaseerd op toeval. De uitslag van een poll is dan ook eerder van secundair belang voor het brengen van het onderwerp. Hij dient bij Peeters & Pichal alleen om een brug te maken naar de meningen van de luisteraars. Een redacteur selecteert trouwens die reacties die het best een mening verwoorden, en hij zorgt ervoor dat een goede verscheidenheid van meningen aan bod komt in de uitzending. De VRT en de programmamakers pretenderen daarbij nooit dat het resultaat van de poll representatief is voor heel Vlaanderen en zorgen ervoor dat alle meningen aan bod kunnen komen. Beledigende reacties aan het adres van personen of bevolkingsgroepen worden sowieso geweerd uit de uitzendingen.

De voorzitter: De heer Decaluwe heeft het woord.

De heer Carl Decaluwe: Minister, ik dank u voor uw antwoord. Het antwoord is wat het is.

Ik blijf een beetje op mijn honger zitten. Ik vind het bizar dat men het opstapelt en verbergt, en dat je er dan via de zoekmachine nog op kunt. Ik weet dat allemaal niet, het zal wel juist zijn wat men u antwoordt. Maar ik zit met het gevoel dat het programma Peeters & Pichal een consumentenprogramma is. Dat is niet alleen naar aanleiding hiervan, maar het is constant zo. De heer Verstrepen zegt dat het om te lachen is. Dat is zijn interpretatie. Maar als ik bepaalde items beluister, dan vind ik dat die niet passen in een consumentenprogramma op Radio 1. Ze moeten dat dan maar op Donna of MNM of Studio Brussel uitzenden, maar niet op Radio 1. De uitleg die men geeft, is typisch. Men zegt dat het geen opiniepeiling is en dat het niet wetenschappelijk is. Dat is allemaal juist, maar de doorsnee luisteraar weet dat niet. Hij kent al die finesses niet.

Minister, er is recht op vrije meningsuiting en ik vraag u ook niet om dit over te maken aan de VRT, maar ik zeg u wel mijn gedacht: men moet daarmee stoppen, in het belang van de openbare omroep en van zijn neutraliteit. In consumentenprogramma's moet men geen partijgevoelige thema's aankaarten en daaruit proberen conclusies te trekken. Ik vind dat Peeters & Pichal daar met hun 'pollekes' af moeten blijven. Echt waar. Als men zo blijft voortdoen, voorspel ik dat we hier binnen twee jaar grote discussies zullen hebben over de neutraliteit en de pluriformiteit van de openbare omroep.

Wie er ook moet stoppen met dergelijke spotjes, is Koen Fillet. Dit stoort mij mateloos. Dit is niet meer politiek neutraal. Ik voel mij daar ook door aangesproken. Hij duwt daar in een bepaalde richting. Die BV's moeten daarmee stoppen. Op een bepaald ogenblik zullen ze in een kamp worden gestopt: voor of tegen. Dat is niet goed voor een openbare omroep. Dit is nu al de tweede of de derde keer dat we het hebben over Peeters & Pichal of over de Basta's van deze wereld. Ik roep de VRT op om zeer voorzichtig om te gaan met de grijze zone tussen informatie, objectiviteit en journaals. Vroeg of laat komt men in de problemen.

Als het om te lachen is, zal de politiek ook in het parlement steeds meer om te lachen discussiëren over de inhoud van programma's. De voorbije 15 jaar is dat zelden of nooit gebeurd. Ik stel vast dat dit de laatste weken en maanden wel gebeurt. Dat is niet de schuld van de parlementsliden: de VRT is zelf de grenzen aan het aftasten. Ik vind dat daar paal en perk aan moet worden gesteld. Minister, ik vraag niet dat u iets doet, want het is veel te delicaat. Maar ik weet wel dat de mensen van de VRT ook al die commissieverslagen lezen. Als ze verstandig zijn, zullen ze er toch op de een of andere manier rekening mee houden.

De voorzitter: De heer Wienen heeft het woord.

De heer Wim Wienen: Voorzitter, wij hebben niet dezelfde visie over hoe het verder moet met de staat België, maar ik ben blij dat ik hier toch enige steun vind bij de heer Decaluwe, toch een voornaam lid van de meerderheid. Koen Fillet is maar een voorbeeld. Ik stel vast dat bekende VRT-gezichten politieke stellingnamen doen. Die mensen hebben ook hun recht op vrije meningsuiting – daar wil ik niet te veel aan raken –, maar men mag niet vergeten dat bekende VRT-gezichten in de perceptie van het publiek de openbare omroep binden aan die stellingnamen. Als je de baard van Koen Fillet ook nog eens mooi elke dag op de site van Radio 1 brengt, zal het publiek concluderen dat de VRT een snelle regeringsvorming wil en dat de staat België behouden blijft.

De VRT spreekt hier een politieke stellingname uit, op zijn minst in de perceptie van de mensen. Als de heer Decaluwe zegt dat dat moet stoppen, kan ik niet anders dan hem gelijk geven.

De voorzitter: De heer Verstrepen heeft het woord.

De heer Jurgen Verstrepen: Minister, u zei dat het te maken had met het cachegeheugen. Ik weet dat u wat ik nu vraag niet meteen kunt beantwoorden. Het is een technische vraag, ik kan er dus eventueel een schriftelijke vraag van maken. Ik weet dat je die online pollsystemen heel gemakkelijk aan en uit kunt zetten met een rode en een groene knop. Ook al zit je in het cachegeheugen, dan kun je niet meer stemmen. Dat is zo bij freeware en bij software die je moet kopen. Ik kan mij niet inbeelden dat de VRT, die zoveel middelen heeft, zelfs dat niet zou hebben. Op welk systeem draaien zij hun pollsystemen? Dan kan ik dat eens opzoeken. Ik vind dat een boeiende materie.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

Vraag om uitleg van de heer Bart Tommelein tot mevrouw Ingrid Lieten, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding, over het profiel van radiozender MNM - 1296 (2010-2011)

De voorzitter: De heer Tommelein heeft het woord.

De heer Bart Tommelein: Voorzitter, collega's, minister, vorige jaar was de openbare zender MNM meermaals het voorwerp van stevige discussies in deze commissie. De Starbucks-affaire toonde duidelijk aan dat de zender zich te weinig onderscheidde van zijn commerciële tegenhangers. De kostprijs van de omvorming van Radio Donna naar MNM was een tweede heikel punt.

Uit het jaarverslag van de VRT van 2009 bleek dat de reclame-inkomsten van de zender in verhouding veel meer daalden dan het gemiddelde: 22 procent tegenover 11 procent. Daardoor trad onder meer de beruchte knipperlichtenprocedure in werking.

Alles samen gaf dit duidelijk aan dat MNM een doelloos project geworden was zonder een echte openbare-omroepstaak. De discussie over het nut en de meerwaarde van de zender werd er enkel maar door gevoed. Bovendien zagen we ook een systematische daling van het

marktaandeel van de zender. Ook bij het bekendmaken van de laatste luistercijfers van het Centrum voor Informatie over de Media (CIM) en van de verschillende nationale radiozenders bleek dat MNM opnieuw 0,3 procent verloren had tijdens de laatste 5 maanden van 2010. Dit stond in schril contrast met bijvoorbeeld Studio Brussel, dat met 2 procent stijging duidelijk in de lift zit. Bovendien werd eind vorig jaar ook bekend dat Studio Brussel inzake advertentie-inkomsten MNM het nakijken geeft. De jongerenzender genereerde de eerste maanden van 2010 een bruto opbrengst van 19 miljoen euro, tegenover 17 miljoen euro voor MNM.

In het kader van een divers en pluriform medialandschap is het goed dat de commerciële omroepen zich versterken op de radiomarkt. Alle zenders van de VRT samen blijven vrij stabiel. Het kleine verlies van MNM wordt dus intern gecompenseerd. Het kleinere marktaandeel van MNM hoeft op zich geen probleem te vormen, tenminste als we de gemaakte kosten voor de omvorming en het doel van die omvorming even buiten beschouwing laten. De heer Decaluwe heeft daar al een aantal keren op aangedrongen. Bijkomende voorwaarde is dat deze zender een duidelijke meerwaarde biedt voor de openbare opdracht en hij zich duidelijk onderscheidt van andere commerciële radiostations. Maar laat dat nu echter het probleem zijn vorig jaar, zoals ik daarnet schetste.

De in verhouding abnormale daling van de reclame-inkomsten moeten wij op de voet volgen, in de eerste plaats omdat de belastingbetaler hiervoor moet opdraaien. Daarom moeten wij in de volgende beheersovereenkomst goed nadenken over de knipperlichtprocedure. Als de reclame-inkomsten de normale evolutie volgen, zal dit niet meteen een probleem zijn.

De discussies van vorig jaar hebben de directie en de raad van bestuur van de VRT ertoe aangezet om de zender te evalueren. Eind vorig jaar werd beslist om MNM te behouden. De directie vroeg om het huidige profiel te versterken in 2011. Het probleem was dat het voor niemand, en ook niet voor mij, echt duidelijk was welk profiel het dan moest worden. Niemand heeft het mij kunnen zeggen. Nochtans liet de VRT bij de laatste cijfers weten tevreden te zijn over de resultaten van de hitzender.

In de huidige beheersovereenkomst wordt de inhoudelijke opdracht van de openbare omroep weergegeven. Daarbij wordt voor de verschillende radiozenders en tv-netten omschreven wat hun specifieke opdracht inhoudt. In het kader van de nieuwe beheersovereenkomst zal ook duidelijkheid moeten komen over de specifieke opdrachten van de verschillende zenders en netten.

Minister, wat is nu het huidige profiel van radiozender MNM? Kunt u dit toelichten? Op welke manier vallen de recente luistercijfers te rijmen met de door de raad van bestuur gegeven opdracht om het profiel te versterken? Welke specifieke aanpassingen werden aan het profiel van de zender aangebracht, opdat de zender zich minder op het terrein van de commerciële omroepen zou begeven en een duidelijke meerwaarde voor de openbare omroepopdracht zou betekenen? Welk specifiek profiel en welke specifieke opdrachten wil de VRT in de toekomstige beheersovereenkomst opnemen voor de radiozenders MNM en Studio Brussel? Kunt u dit al toelichten? Heeft de VRT al zicht op de verdeling van de reclame-inkomsten van de verschillende radiozenders voor 2010? Kunnen die al megedeeld worden?

De voorzitter: De heer Decaluwe heeft het woord.

De heer Carl Decaluwe: Voorzitter, ik heb met bijzondere aandacht geluisterd naar de vraag van de heer Tommelein. Ik heb zo'n beetje hetzelfde gevoel. Het is nu al een tijdje dat we discussieren en praten en vragen stellen over deze problematiek, waarover de openbare omroep al een paar keer heeft gecommuniceerd. Hij zegt dat er beterschap op komst is en dat hij goed bezig is. De cijfers bevestigen dit niet. Dat is een vaststelling.

Er is blijkbaar ook binnen de raad van bestuur van de VRT al een evaluatie of een tussentijdse evaluatie geweest. Ik weet niet of er al definitieve beslissingen zijn genomen. Ik

zou echt wel eens willen weten wat het echte profiel is. Het enige wat ik heb onthouden uit de communicatie van de openbare omroep ten aanzien van de media is dat een van de grootste verdiensten van de radiozender MNM is dat hij veel jongeren aantrekt die anders niet naar radio luisteren. Op die manier vinden ze de weg naar de media. Het zou dan vooral gaan om allochtone jongeren. Als dat waar is, dan is dat belangrijk.

Ik heb het gevoel dat de VRT zeer defensief is in het ‘out of het box’-denken. Het werd bevestigd tijdens een hoorzitting ter voorbereiding van de beheersovereenkomst van de VRT dat technisch gezien de frequenties, die nu nog een commerciële waarde hebben, waarschijnlijk binnen 10 of 15 jaar – niemand kan het voorspellen – oud ijzer zullen zijn. Moet je dan niet de vraag stellen of je daar geen opportuniteit van moet maken? Moet je de bestaande overblijvende zenders niet herprofilen om alsnog de jongeren te blijven aantrekken naar de radio van de openbare omroep waardoor ze nog in contact komen met nieuws?

Ik heb twijfels over MNM als het gaat om de publieke opdracht. Ten aanzien van de jongeren kun je de publieke opdracht op een andere manier invullen. Mensen die gespecialiseerd zijn in profielen van radiozenders bevestigen mij dit. Dat moet allemaal niet direct maar, minister, ik vind wel dat men daar in een volgende beheersovereenkomst ten gronde moet over durven na te denken. Ik ben ervan overtuigd dat men daar in de eerstkomende vier of vijf jaar nog geld van kan maken. Nadien zal dat waarschijnlijk veel minder het geval zijn en zal de openbare omroep de jongeren waarschijnlijk evengoed via internet en dergelijke kunnen bereiken.

Ik pleit er nog eens voor om de defensieve houding van de openbare omroep te verlaten, om ‘out of the box’ samen met u en met dit parlement het debat ten gronde te voeren op basis van studies in plaats van te communiceren via de krant. Ik heb nog geen enkele studie gezien, buiten wat persberichten. Ik ben, samen met mijn fractie, echt vragende partij om dit debat grondig te voeren. Ik pleit er niet voor dat MNM meteen weg moet, maar ik vind dat er in de volgende beheersovereenkomst op de een of andere manier een mogelijkheid moet zijn om een grondig debat te voeren, in alle objectiviteit, zodat we dan ook de nodige conclusies kunnen trekken. Dat is mijn pleidooi, want tot nu toe heeft men mij nog niet kunnen overtuigen.

De voorzitter: De heer Verstrepen heeft het woord.

De heer Jurgen Verstrepen: Voorzitter, minister, collega's, het verhaal van MNM gaat al wat langer mee. De laatste cijfers bewijzen dat Studio Brussel de jongerenzender is, en niet MNM. Daardoor kun je heel wat argumenten van de VRT van de afgelopen jaren onderuithalen. Eigenlijk kun je nu zeggen dat die zender niet nodig is en dat het een commercieel product is.

Ik stel mij vragen bij de laatste evaluatie, waar de heer Decaluwe naar verwees. De raad van bestuur en de nieuwe CEO beslisten om MNM te houden, omdat het eigenlijk geen slecht product was voor de VRT. Dat was een positief verhaal. Daar kun je een korte opsomming tegenover zetten: slechte cijfers, dalend marktaandeel, hoofdverantwoordelijke voor de knipperlichtenprocedure – lees: in uw budget –, overtredingen op de reclamewetgeving, ontsparing van product placement, dure consultancy, en dan vergeet ik waarschijnlijk nog de helft. Als je al die zaken tegenover de stelling van het management plaatst, maak ik mij oprecht zorgen. Als dat het soort corporate verhaal is dat de VRT wil voeren met een zender als MNM, heb ik daar enorm veel vragen bij.

Als dat in een commerciële omgeving gebeurt, kan het management opstappen. Dit wordt nog altijd gefinancierd met overheidsgeld. Dit is nog altijd belastinggeld dat wegvloeit in een product dat concurrentieel moet zijn met de commerciële en daar niet in slaagt. Dit is geen gewone radio-omgeving.

Los van alle zaken die daar foutlopen, vraag ik mij af waar de raad van bestuur en het management van de VRT mee bezig zijn als ze dit nog durven te verdedigen. Ik stel voor dat we daar nog meer aandacht aan besteden. Wordt het niet tijd dat we het zieke broertje wegparkeren? Op dit ogenblik heeft het immers niet echt een meerwaarde meer voor de openbare omroep.

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

De heer Bart Caron: Voorzitter, minister, collega's, mijn positie is: ik weet het niet. Ik weet niet of het nog nodig is dat de VRT MNM aanhoudt, behalve als daardoor een unieke groep jongere luisteraars bereikt wordt bij informatieve programma's, die niet bereikt worden door commerciële pendanten. De meerwaarde zit volgens mij dus in de informatieverbreiding bij jonge mensen. Zijn daar cijfers over? Is dat al eens onderzocht?

Mijnheer Decaluwe, begrijp ik nu goed dat u MNM niet per se meer weg wilt? Bent u van mening veranderd? Het lijkt mij een zeer dubieuze houding die u aanneemt.

De heer Carl Decaluwe: Ik heb er altijd voor gepleit dat men de frequenties waar MNM op zit, ten gelde maakt. Ik pleit ook voor de herprofilering van de andere zenders om diezelfde unieke doelgroep te kunnen bereiken. Ik heb daarnet gezegd dat dat niet morgen al moet gebeuren. Er moet in de komende beheersovereenkomst wel een mogelijkheid komen voor grondig onderzoek en debat. Dat is dezelfde stelling van twee jaar geleden. Ik pleit er niet voor om de deur dicht te doen zonder motivatie. Ik blijf echter op mijn honger zitten wat betreft grondige studies. Behalve een paar perscommuniqués heb ik daar nog niets van gezien.

De voorzitter: De heer Wienen heeft het woord.

De heer Wim Wienen: Voorzitter, minister, collega's, ik heb enige tijd geleden, onder meer naar aanleiding van de communicatie van de raad van bestuur van de VRT over het profiel van MNM, een vraag om uitleg ingediend. Die is toen onontvankelijk verklaard, dus ik ben blij dat dit thema nu alsnog aan bod komt.

Er heerst immers een grote onduidelijkheid. Afgelopen jaar waren we het er bijna kamerbreed over eens dat er een probleem was met het profiel van MNM, dat men fouten maakte, dat men veel te commercieel dacht, dat men qua reclame-inkomsten niet meer haalde wat Donna destijds haalde en dat men ook het marktaandeel van Donna niet haalde.

Er was dus een groot probleem, en daarop zei de raad van bestuur dat men het huidige profiel moest versterken. Het is natuurlijk het een of het ander.

Er kan bij de VRT mijns inziens enkel een toekomst zijn voor MNM als die zender zich conformeert aan de openbare opdracht en als hij effectief jongeren bereikt met de kerntaken van de VRT, zoals het verspreiden van informatie, cultuur en zo meer. Als MNM de commerciële logica blijft volgen die hij al die jaren heeft aangehouden, ook ten tijde van Donna, is er geen plaats meer voor MNM bij de VRT. Ik wil de minister dan wel aanzetten tot bekwame spoed, want dan moet dat uitgeklaard worden voor het zomerreces, omdat dan de beheersovereenkomst wordt afgesloten.

Enkele jaren geleden hadden we het commerciële product kunnen verkopen en er nog geld voor kunnen krijgen. Intussen daalt het marktaandeel steeds verder. We zullen er als VRT dus steeds minder geld voor kunnen krijgen. Als men beslist dat MNM niet meer thuishoort bij de VRT, is het interessant dat de zender zo snel mogelijk wordt verkocht, zodat men er toch nog iets voor krijgt.

De voorzitter: Minister Lieten heeft het woord.

Minister Ingrid Lieten: Voorzitter, collega's, ik heb input gevraagd aan de VRT. Ik zal proberen u zo veel mogelijk informatie te geven, zodat u zelf uw oordeel kunt vormen.

MNM is in 2010 bijgestuurd en inhoudelijk versterkt. De bijstellingen werden aangepakt vanaf februari 2010, in een nieuwe radiostructuur en met een nieuw nethoofd. De doelstellingen in 2010 waren: relevant bereik en instap bij jongeren, de complementariteit met andere VRT-netten verbeteren door zuiverder positionering, en de radio versterken op alle vlakken. Er is grondig rond MNM gewerkt. De missie en de netwaarden zijn ondertussen duidelijk vastgelegd. De waardeoefening geeft medewerkers een duidelijk referentiekader van waar MNM voor staat. Acties en programma-invulling worden hieraan afgetoetst.

MNM is een toegankelijke, jonge instapradio. De missie luidt als volgt: MNM is een ontspannende hitradio die de jonge luisteraar en zijn leefwereld centraal stelt, en van daaruit een relevant informatief aanbod brengt. MNM is een aanstekelijk platform dat het uitwisselen van ervaringen faciliteert en engagement stimuleert. De waarden van MNM zijn: optimisme, groepsgevoel, engagement, openheid, inspiratie en authenticiteit.

De evaluatie door de raad van bestuur eind 2010 gebeurde op basis van een inhoudelijk traject, namelijk de opdracht van MNM binnen de openbare omroep. De evaluatie gebeurde niet op basis van marktaandeelen. De recente luistercijfers sluiten goed aan bij de vernieuwde opdracht. MNM bereikt meer jonge luisteraars en doelgroepen waar VRT met andere radio- en tv-netten moeilijk toegang toe vindt.

De VRT-studiedienst heeft de recente CIM-luistercijfers (Centrum voor Informatie over de Media) geanalyseerd op doelgroepen. Uit de cijfers blijkt het volgende. Het marktaandeel van MNM nam met 0,3 procent af, maar het bereik nam wel toe met 5410 luisteraars. Dat gaat over de CIM-golf 21 (najaar 2010), ten opzichte van CIM-golf 20 (voorjaar 2010). De netto toegevoegde waarde van MNM voor VRT blijft ongewijzigd ten opzichte van de vorige meting. 528.745 mensen, of bijna 10 procent van alle Vlamingen, zou VRT-radio niet bereiken zonder MNM. Dat zijn dus mensen die enkel MNM en geen enkel ander VRT-net beluisteren. Deze groep mensen zijn vooral jonge luisteraars tussen 12 en 34 jaar. Het gaat zowel om vrouwen als mannen, en zowel om studenten, arbeiders als bedienden. Bijna een op vier van de jongeren tot en met 24 jaar luisterde in het najaar van 2010 dagelijks naar MNM. MNM bereikt daardoor van alle VRT-zenders momenteel het grootste aantal jongeren.

MNM wint voor de vierde golf op rij marktaandeel bij de 12- tot 24-jarigen. De laatste CIM-cijfers tonen een marktaandeel van 24,1 procent in die doelgroep. Het net heeft zo het grootste VRT-aandeel bij de groep 12- tot 24-jarigen. MNM haalt, met zijn nieuwe profiel als instapradio, ook voor het tweede jaar op rij een hoger marktaandeel dan de vorige zender Donna bij de 12- tot 24-jarigen. Ter vergelijking: Studio Brussel haalde in golf 21 – het najaar 2010 – 18,5 procent marktaandeel bij de groep 12- tot 24-jarigen en was daarmee het tweede grootste VRT-net, na MNM, dat 24,1 procent haalde.

De VRT wil alle Vlamingen bereiken. MNM speelt hier een belangrijke rol, naast de andere radionetten. 528.745 Vlamingen bereikt de VRT uitsluitend via MNM. Het net levert daarmee een grote toegevoegde waarde voor de VRT. De zender is inhoudelijk versterkt op alle vlakken van het radio maken. Het hernieuwde profiel en de invulling ervan zijn ook gedetailleerd aan de raad van bestuur gecommuniceerd. Er is het afgelopen jaar gewerkt aan alle aspecten van het radio maken: inhoud en presentatie, muziek, acties en evenementen. Op alle terreinen wil MNM een openbareomroepzender zijn, met een aanbod dat op drie manieren verschilt van commerciële omroepen.

Ten eerste: qua inhoud en presentatie. MNM is inhoudelijk versterkt. De zender brengt elk uur nieuws, aangeleverd door de VRT-nieuwsdienst, op maat van de luisteraars. Er zijn duidelijke verschillen met andere hitzenders. Er zijn meer bulletins, de klok rond – 30 per 24 uur –, er is een groter nieuwsvolume per 24 uur, zelfs bijna het dubbele, de hoofdbulletins en korte bulletins zijn langer en gevarieerder, er zijn meer berichten, er is uitleg door journalisten, er zijn meer klankillustraties, er zijn extra inspanningen rond de selectie van nieuwsstemmen in overleg met de nieuwsdienst. In de ochtend- en avondshow zijn er extra

nieuwsmomenten op het half uur, waarin het belangrijkste nieuws extra uitleg krijgt. MNM schakelt in zijn programma's ook journalisten in.

Voorbeelden van dat versterkte aanbod zijn de MNM Election Night, in samenwerking met de nieuwsdienst, de samenwerking met Stem 18+ en de nieuwsdienst in aanloop naar de verkiezingen en momenteel naar aanleiding van de federale regeringsvorming. MNM heeft extra updates door journalisten bij belangwekkend nieuws. De Cock Late Night werkt samen met de makers van het Eén-programma Volt. Voor de jaaroverzichten 2010 werkte de zender samen met de VRT-nieuwsdienst.

Daarnaast wil MNM ook werken rond de mobiliteit in Vlaanderen. De hele dag door zorgt MNM voor snelle verkeersupdates. In de ochtendshow volgt een extra medewerker de verkeerssituatie in Vlaanderen.

Informatie gaat breder dan nieuws. De woordbijdragen in de programma's zijn beperkt, maar MNM probeert ze altijd relevant te houden. Relevantie is gebouwd op de kernwoorden geloofwaardigheid, identificatie en toegankelijkheid. Voor MNM zijn dit de belangrijkste pijlers: informatie, engagement, groepsgevoel. Onderwerpen of presentatie voldoen aan één ervan, of nog beter aan allen tegelijk.

Enkele voorbeelden van de voorbije maanden illustreren dat. Populaire cultuur, evenementen, sport, maatschappelijke en sociale thema's komen in de programma's aan bod. 90's & Nillies speelt als programmaformat in op de muziek van de jaren 90 en 2000, belangrijke decennia voor de jonge luisteraar. Het programma is doorweven met korte, goed vormgegeven fragmenten uit het recente VRT-nieuwsarchief. MNM lanceerde een Groene Week, waarbij luisteraars elkaar tips doorspeelden rond duurzaam energieverbruik en zorg voor het milieu. In De Cock Late Night komen op woensdag jongerenthema's aan bod. Recente voorbeelden zijn internet, sociale media, internatenactie, jongeren en relaties.

Ten tweede: qua muziek. MNM is een ontspannende hitzender voor een jonge doelgroep. Muziek is het bindmiddel dat zorgt voor verbondenheid binnen de grote doelgroep, die van daaruit ook een relevant informatief aanbod meepikt. MNM is ook een platform voor Vlaamse muziek en muzikmakers. Bijna 20 procent van de playlist is Vlaams product. MNM ontdekt en lanceert talent van hier.

Muzikale acties en themaweken versterken het muzikimago: 100 procent Vlaams product op de Vlaamse Feestdag 11 juli, de MNM-ochtendconcerten in de ochtendshow, de live-sessies in studio Marconi. MNM zoekt ook actief naar samenwerking met muzikmakers, artiesten, componisten en tekstschrijvers uit Vlaanderen, om samen creatieve producties uit te werken, onder meer een eigen muziekevenement in 2011.

Ten derde: qua radioacties. MNM trekt de lijn van de programma's in de acties door. Ook hier zijn de pijlers relevante informatie, engagement en groepsgevoel, zoals het MNM-kamplied, de Groene Week, een goededoelenactie in Vlaanderen. Geen stunts, wel acties met een verhaal. Op verschillende locaties was MNM in de zomer van 2010 te gast. Zo komt de luisteraar ook daadwerkelijk in contact met de zender. Ook bij dat contact werd ingespeeld op de verbondenheid van de luisteraars met elkaar en met MNM.

Ik geef enkele voorbeelden met betrekking tot het groepsgevoel. MNM1000 Luisterpunten was een samenwerking met UNIZO en Horeca Vlaanderen. MNM Sommertimelied is een Vlaams lied waarmee alle kampen in Vlaanderen tijdens de zomer wakker worden gemaakt. Met Junimaand, Examenmaand had MNM de hele maand aandacht voor studierend Vlaanderen met 's avonds een aangepast programma.

Wat het engagement betreft, is er de Groene Week, met tips van luisteraars met partner Bond Beter Leefmilieu, en Het goede doel, waarbij samen met de Nationale Loterij vijf goede doelen uit Vlaanderen een duwtje in de rug krijgen.

Er werd aan de raad van bestuur ook een actieplan voor 2011 voorgelegd waarin de huidige koers wordt voortgezet. De krachtlijnen in dat actieplan 2011 zijn de volgende. Eén: programma's versterken door de toegankelijkheid nog te verbeteren, naar luisteraars gaan, thema's detecteren, ook via social media, interactie en betrokkenheid in programma's vergroten. Twee: programmaschema verrijken. Programmaschema 's avonds opengooien en reeksen rond thema's inplannen, zoals Beats of Love naar aanleiding van Valentijn, mode, lichaamscultuur, studiekeuze, sport en kicks enzovoort, drijvend op interactie en cocreatie met een jong publiek; muzikale ambassadeurs van hier; nieuw jong radiotalent presenteert het avondblok van 21 tot 24 uur. Drie: kwaliteitstraject MNM. Focus op relevantie – identificatie, geloofwaardigheid, toegankelijkheid – via workshops en maandelijkse redactiemeeting met voorbeelden. Focus op presentatie. Het einddoel hier is een stijlboek voor de dj's. De timing daarvoor is dat het afgerond zou moeten zijn in het voorjaar van 2011.

MNM en Studio Brussel zijn twee verschillende netten met een verschillende opdracht. Dat blijkt uit hun missie en uit hun positie binnen de mediaportefeuille van de VRT. MNM is een toegankelijke instapradio die de jonge luisteraar en zijn leefwereld centraal stelt, en van daaruit een relevant informatief aanbod brengt. In de komende jaren wil de VRT een inspanning doen om ook de jonge, grootstedelijke bevolking, die voor een groot stuk bestaat uit mensen met een allochtone achtergrond, beter te bereiken. Van alle radionetten heeft MNM hier het meeste potentieel via het format van hitradio en een aantrekkelijk internetplatform. Dat blijkt uit VRT-onderzoek.

MNM is muzikaal meer mainstream en draait de hits van het moment. Studio Brussel stimuleert een actieve muziekbeleving als motor van een avontuurlijke en eigenzinnige kijk op de wereld. Studio Brussel is er voor wie jong van geest is, kiest voor meer avontuurlijke en alternatieve muziek, voor experiment en lef. Muzikaal is er amper 6 procent overlapping tussen beide zenders. Uit analyse van de VRT-studiedienst op basis van de laatste CIM-cijfers, blijkt ook dat beide netten zeer complementair zijn. MNM bereikt meer vrouwen dan Studio Brussel. Studio Brussel bereikt meer mannen dan MNM. MNM bereikt meer arbeiders en studenten dan Studio Brussel. Studio Brussel bereikt meer kaderleden en bedienden dan MNM. MNM bereikt meer min-30-jarigen dan Studio Brussel. Studio Brussel bereikt meer 30- tot 49-jarigen dan MNM. De jongeren – min 30 jaar – die naar MNM luisteren, verschillen sociodemografisch ook van de jongeren die naar Studio Brussel luisteren.

De VRT kan de verdeling van de reclame-inkomsten nog niet meedelen. Dat komt omdat momenteel de revisoren de jaarrekening controleren. Pas daarna, bij de publicatie van het jaarverslag, zal de VRT informatie meedelen over de reclame-inkomsten.

De voorzitter: De heer Tommelein heeft het woord.

De heer Bart Tommelein: Minister, ik kan begrijpen dat de VRT er met alle mogelijke middelen probeert op te wijzen dat ze die zender nodig heeft. Als ik bekijk wat men verstaat onder 'de VRT wil iedereen bereiken', denk ik dat ze met vijftien zenders nog niet genoeg zullen hebben. In al die verschillende benaderingen zijn er mijns inziens veel meer overlappingen dan er op het eerste gezicht lijken. Ik kan mij heel moeilijk voorstellen dat er tussen Studio Brussel en MNM maar 6 procent overlapping is. Ik ga de wetenschappelijke waarde van de studiedienst van de VRT niet in vraag stellen, maar ik heb daar echt mijn bedenkingen bij.

Men richt zich vooral op heel jonge mensen. Er wordt dan elk uur een verkeersupdate gehouden op MNM. Voor welke luisteraars is dat dan? Voor die 12- tot 18-jarigen die op dat moment met hun fiets naar school rijden? Er zitten een aantal tegenstrijdigheden in die uitleg. Ik ga niet zeggen dat alles verkeerd is, maar ik heb er toch grote twijfels bij. Als ik aan mijn dochter van zestien jaar vraag wat het verschil is tussen Studio Brussel en MNM, zal ze zeggen dat ze daar geregeld tussen zapt en dat de meeste van haar vrienden en vriendinnen dat ook doen.

Ik kan begrijpen dat de VRT die zender wil behouden om ervoor te zorgen dat ze een bereik heeft, maar vooral om jongeren aan zich te binden en om op alle mogelijke manieren te verhinderen dat jongeren zich zouden binden aan een commercieel radiostation. Ik denk dat MNM vooral een wapen blijft om de strijd met de commerciële zenders aan te gaan, en niet zozeer om de eigen strategie te dekken.

De voorzitter: De heer Decaluwe heeft het woord.

De heer Carl Decaluwe: Voorzitter, minister, ik heb met zeer grote aandacht uw antwoord – of beter gezegd het antwoord van de VRT – beluisterd. Ik heb de indruk dat ze u de brochure van MNM heeft gegeven.

Ik heb ook een dubbelzinnig gevoel als ik hoor dat de eigen studiedienst dit onderzoekt. Ik heb ook nog op een studiedienst gewerkt: met cijfers kun je alles bewijzen. Dat is vaak de taak van een studiedienst. Ik zou liever hebben dat men dit eens door externen laat onderzoeken, onafhankelijk en out of the box.

De vraag of frequenties moeten worden verkocht of herbekeken, is ook een politieke beslissing. De politiek heeft daar ook iets aan te zeggen, omdat het ook een financiële weerslag heeft. We moeten zelf eens nagaan hoe we daarmee omgaan.

Ik herhaal nog eens mijn vraag: na de herprofilering van de bestaande, zogenaamde overblijvende vier netwerken van frequenties, moet men eens onderzoeken of men dezelfde jongeren bereikt en wat het effect op de reclame-inkomsten is. Men kan dat allemaal perfect simuleren. Ik wil daar eens ten gronde over debatteren. Er zijn volgens mij mogelijkheden zonder dat de VRT in de problemen komt.

Ik heb ook het gevoel, na het beluisteren van het antwoord dat de VRT u bezorgde, dat men eerder bezig is met een terreinbezetting in plaats van een unieke positionering tegenover een bepaalde doelgroep die men op een andere manier compleet niet bereikt. Het zou goed zijn om daar in het kader van een nieuwe beheersovereenkomst, eens ten gronde over te debatteren, eventueel met de mensen van de VRT. We moeten de papieren op voorhand grondig kunnen lezen. Men zou er echt eens out of the box moeten kunnen over denken om de nodige conclusies in een of andere richting te kunnen trekken.

De voorzitter: De heer Wienen heeft het woord.

De heer Wim Wienen: Voorzitter, minister, de heer Tommelein zei dat als hij aan zijn dochter zou vragen wat het verschil is tussen Studio Brussel en MNM, ze zou zeggen dat er weinig verschil is en dat ze zapt tussen beide. Als je MNM met Joy FM zou vergelijken, is er helemaal geen verschil meer. Dat is nu net het probleem. MNM heeft niets te maken met het invullen van de kernopdrachten van de VRT, heeft niets te maken met een openbare opdracht, maar heeft alles te maken met marktbezetting en het aangaan van concurrentie met commerciële radiostations. Dat is fout.

Ik ben even overtuigd dat, mocht MNM er niet zijn, mits een lichte bijschaving van de bestaande radiozenders bij de VRT, men perfect het jongerenpubliek zou kunnen bedienen. In het belang van de openbare omroep en in het belang van de financiële uitdagingen waarvoor de omroep staat, zou de VRT de reeds bewandelde paden moeten durven te verlaten en zich op andere terreinen, zonder MNM, moeten durven te begeven.

De voorzitter: De heer Verstrepen heeft het woord.

De heer Jurgen Verstrepen: Voorzitter, minister, de positie van MNM staat voortdurend ter discussie, zeker bij de dalende marktaandeelen.

Een deel van de frequenties zijn inderdaad wel nuttig voor andere nationale, commerciële partners, maar ik doe meteen een constructief voorstel. U pleit al twee jaar voor uw urban radio. Misschien moet u eens een onderzoek laten uitvoeren. Aangezien MNM toch een dalend marktaandeel heeft, speelt het toch geen rol meer. Waarom zou u zelf niet aan de

openbare omroep vragen om MNM om te vormen naar een meer urban radio? Het materiaal is er. De frequenties zijn er. Misschien moeten we dat eens overwegen bij de nieuwe beheersovereenkomst.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

Vraag om uitleg van de heer Johan Verstreken tot mevrouw Ingrid Lieten, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding, over de stand van zaken met betrekking tot de digitalisering van de VRT-archieven inzake ‘100 jaar Grote Oorlog’ - 1334 (2010-2011)

De voorzitter: De heer Verstreken heeft het woord.

De heer Johan Verstreken: Voorzitter, minister, collega’s, een herdenking van ‘100 jaar Grote Oorlog’ is opgenomen in het Vlaams regeerakkoord 2009-2014. In dat regeerakkoord staat letterlijk “De Vlaamse Regering zal, in het kader van een beleidsdomeinoverschrijdend plan rond ‘100 jaar Grote Oorlog’, initiatieven in Vlaanderen nemen en ondersteunen die inspelen op de eeuwherdenking van de Eerste Wereldoorlog specifiek in de frontstreek.”

In zijn beleidsnota 2009-2014 verwijst de minister van Toerisme naar de resolutie van het Vlaams Parlement “betreffende het Vlaams beleid voor een levende herinnering aan de Eerste Wereldoorlog”, die het kader biedt voor de initiatieven in 2014-2018. In die resolutie – stuk 2205, 2008-2009, nr. 6 –, aangenomen in de plenaire vergadering van 30 april 2009, vraagt het Vlaams Parlement aan de Vlaamse Regering om “maatregelen te ontwikkelen voor de inventarisatie, bescherming, ontsluiting en opwaardering van het roerende en onroerende erfgoed van de Eerste Wereldoorlog, en in het bijzonder versneld werk te maken van de ondersteuning van de digitalisering van de diverse archieven en van de bescherming van het audiovisuele materiaal van de Vlaamse Radio- en Televisieomroep”.

Minister, wat is de stand van zaken met betrekking tot het digitaliseren van de diverse VRT-archieven en van de bescherming van het audiovisuele VRT-materiaal? Wat houdt de bescherming van het audiovisuele materiaal precies in? Betekent dit alleen de conservering van de originele dragers of ook het digitaliseren, kopiëren en op verschillende locaties bewaren? Worden de gedigitaliseerde archieven ook ontsloten en indien ja, voor welke doelgroepen en hoe worden ze toegankelijk gemaakt? Zullen er voorwaarden aan verbonden zijn? Zal het tegen betaling zijn? Is er een timing voor deze operatie opgemaakt? Wanneer is in de afronding voorzien?

De voorzitter: Minister Lieten heeft het woord.

Minister Ingrid Lieten: Voorzitter, collega’s, het grootste deel van het beeldarchief en het volledige woordarchief inzake WO I waarvan de VRT zelf rechthebbende is, werd gedigitaliseerd. Ik geef enkele voorbeelden. Het VRT-beeldarchief heeft 130 interviews met getuigenissen gedigitaliseerd. Het archief ‘De allerlaatste getuigen’ heeft 105 interviews. Het VRT-klankarchief heeft 46 getuigenissen en het Elfnovember-archief 39 interviews gedigitaliseerd.

Er zijn ook een aantal historische documentaires gedigitaliseerd. Er is de collectie De Landsheer, ‘Met onze jongens aan den IJzer’, ‘De allerlaatste getuigen’, er zijn afleveringen van Boulevard, Histories en Labyrint, er is ‘Vermist aan het front’, ‘Vreemd volk aan het front’, ‘Het interbellum’ en ‘Niets is zwart-wit’.

Twee projecten hieruit verdienen een bijzondere vermelding. Binnen het project ‘De allerlaatste getuigen’ werd in 2009 een honderdtal nieuwe getuigenissen van 100-plussers over WO I in Vlaanderen verzameld. Het gaat hier om de laatste getuigen, die WO I nog persoonlijk hebben meegemaakt. Deze getuigen vertellen ‘het verhaal van WO I’ in al zijn

aspecten: militair, burgerlijk, bezet en niet-bezet gebied enzovoort. Aangezien er dagelijks waardevolle getuigenissen verloren gaan, gaat het hier om zogenaamde ‘urgentie-interviews’. Met de productie van deze getuigenissen wordt een voorraad aan beeldmateriaal aangelegd. Ze worden in een latere fase aangewend bij de productie van tv- en radioprogramma’s, internetapplicaties of mobiele toepassingen.

Eveneens in 2009 verwierf de VRT de uitzendrechten van een belangrijk woordarchief van de vzw Elfnovembergroep, die eind jaren 70 een vijftigtal belangrijke getuigenissen over de Eerste Wereldoorlog in de regio van de Ieper Salient verzamelde. Het audiovisueel materiaal werd intussen volledig gedigitaliseerd, geannoteerd en ontsloten voor intern VRT-gebruik.

Daarnaast is er nog ander beeldmateriaal dat nog moet worden gedigitaliseerd. Zo is er ‘Het nut van de duif’ uit 1964, over de werking van militaire duiven. Er is de eerste aflevering van ‘Soldaten van de Grote Oorlog’, getiteld ‘In de vuurlijn’, uit 1985. Daarin vertellen Vlaamse veteranen over hun ervaringen als soldaat in de Grote Oorlog. Er is de tweede aflevering, getiteld ‘Achter de linies’, eveneens uit 1985, met verhalen over de oorlogsgebeurtenissen in de onmiddellijke nabijheid van het geallieerde front. Er is ‘Unser Vaterland muss grosser sein’ uit 1988. Daarin vertellen Vlaamse ooggetuigen over het leven onder de Duitse bezetting.

Het VRT-digitaliseringsproject Digitaal VRT-Archief (DIVA) loopt ten einde in 2011. De verdere digitalisering en ontsluiting van het VRT-Archief zal worden bekeken in het licht van de nieuwe beheersovereenkomst, en van de opdracht die het Vlaams Archiveringsinstituut in wording zal hebben om de verdere mogelijkheden daarvan te onderzoeken. De bescherming van het audiovisuele materiaal houdt zowel de bewaring in van de oorspronkelijke dragers, zoals film, als het omzetten van de analoge beeld- en geluidssignalen in digitale bestanden. Zoals dat het geval is met het volledige digitale VRT-Archief, wordt dit door middel van back-ups en andere technieken maximaal tegen verlies of beschadiging beschermd. Zo staat het materiaal op meerdere servers, die elkaar gedeeltelijk overlappen, waardoor er bij verlies steeds een back-up wordt gegarandeerd.

De archieven die reeds als digitaal bestand beschikbaar zijn, kunnen door alle programmamakers van radio, televisie, websites en mobiele toepassingen worden gebruikt. Zo besteedt dredactie.be jaarlijks, in november, uitgebreid aandacht aan de Eerste Wereldoorlog, dankzij dit materiaal. De verdere ontsluiting van het ‘historisch’ VRT-Archief zal dus voort worden bekeken, in het kader van de nieuwe beheersovereenkomst, maar ook in het kader van een mogelijke samenwerking met het Vlaams Archiveringsinstituut in wording.

De voorzitter: De heer Verstreken heeft het woord.

De heer Johan Verstreken: Minister, ik dank u dat u dat verder mee wilt opvolgen. Die fragmenten zijn onschatbaar. Ze moeten goed worden bewaard. In een latere fase moet er een gelijkaardig initiatief komen met betrekking tot de Tweede Wereldoorlog en dergelijke.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

Vraag om uitleg van de heer Bart Caron tot mevrouw Ingrid Lieten, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding, over de federale berichtgeving - 1344 (2010-2011)

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

De heer Bart Caron: Voorzitter, minister, geachte leden, laat ik het eens hebben over de Franstalige openbare omroep. Die kwam terecht in het oog van een mediastorm naar aanleiding van de begrafenis van oud-collega Morel. Voor velen was dat een bewijs ten overvloede dat de beide landsgedeelten steeds verder uit drijven. Maar is dit geen typisch

geval van de kip en het ei? Ik heb vanmiddag een interview met de RTBF gedaan. Ik ben benieuwd wat ze daarvan hebben gemaakt.

Er zijn dus berichten over een steeds toenemende kloof tussen Vlaanderen en Wallonië. Die zou steeds dieper worden. Het is net alsof de grens tussen die werelden dwars door de grote gang van het VRT-gebouw aan de Reyerslaan loopt. We voelen in de media dat we steeds verder verwijderd raken van elkaar. De vraag rijst of het dieper worden van die kloof mee in de hand is gewerkt door de media zelf. Ik geef enkele voorbeelden.

Onlangs verdronken twee Luikse meisjes in de Maas. De enige persoon die de VRT-kijker aan het woord kreeg over dit pijnlijke incident, was de heer Alain Remue van de cel Vermiste Personen. Blijkbaar was dat de enige Nederlandstalige op het terrein. Ik heb mijn interview ook in het Nederlands gedaan.

Recent deed een internationale organisatie, die in België een onderafdeling heeft, een actie in Vlaanderen. Toen de Nederlandstalige persattaché ziek bleek te zijn, werd voorgesteld de andere persattaché van de organisatie voor de camera te halen. Dat vond de VRT dan weer niet opportuun.

Onlangs vroeg iemand me waarom in al de berichtgeving over de moeizame regeringsvorming op de VRT zo zelden iemand van Ecolo te zien of te horen is. Het antwoord daarop luidde dat “de spitsbroeders” van Groen! perfect het gemeenschappelijke standpunt verdedigden. Er is trouwens niet over alles een gemeenschappelijk standpunt.

Nu krijgt de RTBF het verwijt de Vlaamse gevoeligheden niet te begrijpen. Dat is terecht: die reportage ging te ver. We moeten echter vaststellen dat ook wij nog maar bitter weinig voeling hebben met landgenoten over de taalgrens. We krijgen hen ook zelden nog te horen. Ik raad trouwens iedereen aan om nu en dan eens te kijken naar ‘Le 12 minutes’ op de RTBF. Daaruit blijkt hoezeer we uit elkaar aan het groeien zijn, qua mentaliteit, themakeuze en benadering.

Mochten we de gemiddelde Vlaming vragen om vijf bekende Walen op te sommen, dan vraag me af of hij dat zou kunnen, op Dutroux, Justine Henin en Madame Non na. Misschien is dat allemaal niet erg. Ik wil ook niet overdrijven. Misschien is het echter wat jammer dat we het contact met onze rechtstreekse burens enigszins aan het verliezen zijn. Daarom heb ik enkele vragen over de interactie tussen de beide landgedeelten en de manier waarop de openbare omroepen bij ons en aan de overzijde die in beeld brengen. Ik pleit niet voor een Belgicistische benadering, maar er moet minstens degelijk worden geïnformeerd over de overzijde. Misschien moet dat gebeuren door ‘native speakers’ van de overzijde.

Minister, erkent u dat de verslaggeving over Franstalig België op onze openbare omroep stiefmoederlijk wordt behandeld? Hoe staat u daartegenover? Is het een bewuste keuze van de nieuwsredactie om zo veel mogelijk Nederlandstaligen aan het woorden te laten, zelfs om nieuws over Wallonië of Franstalig Brussel te duiden? Is het de taak van de openbare omroep om Vlamingen te informeren over het dagelijks leven aan de andere zijde van de taalgrens, over de regionale politiek en het culturele leven daar? In welke mate is het nog de rol van onze openbare omroep om daar aandacht aan te besteden?

De voorzitter: De heer Decaluwe heeft het woord.

De heer Carl Decaluwe: Nu begrijp ik waarom mijn goede collega, de heer Caron, daarnet in dit parlement aan het rondlopen was met een ploeg van de RTBF.

Ik vind dit wat gevaarlijk. Het VRT heeft redactionele onafhankelijkheid en moet zelf beslissen welke items al dan niet belangrijk zijn in de journaals. Wel stel ik regelmatig vast dat, als er iets gebeurt aan overzijde van de taalgrens, de VRT-journaals of programma's als Terzake of Koppen dat met de nodige objectiviteit brengen. Man bijt hond is een schitterend voorbeeld daarvan. Op een goede manier werd daarin gekeken naar het dagelijkse leven in

Wallonië, Vlaanderen en Duitstalig gebied. Ik huiver dus wat voor het naar voren brengen van quota en dergelijke.

Minister, ik wil van de gelegenheid gebruikmaken om toch eens te wijzen op het volgende. Dan gaat het totaal niet over u, maar dit mag wel eens worden gezegd. Ik ben misschien nog een van de weinige Vlamingen die nog regelmatig kijken naar de RTBF. Eerlijk gezegd, mocht de VRT in dezelfde stijl aan berichtgeving doen, dan zou u dag en nacht moeten kamperen in dit parlement. U zou voortdurend worden ondervraagd. Het zou klachten regenen bij de Vlaamse Regulator voor de Media (VRM).

Mijn klomp breekt bij dit soort journalistiek. De begrafenis van mevrouw Morel was een triest dieptepunt ter zake. Ook bepaalde politieke programma's wakkeren het antinflamingantisme aan. De RTBF is een gepolitiseerde omroep. Het is allemaal begonnen met Bye Bye Belgium. Het zou me niet verbazen mocht de PS aan haar vriendjes bij de RTBF de opdracht hebben gegeven om een bepaalde sfeer te scheppen. Ik ben daar steeds meer van overtuigd.

Ik meen dat onze openbare omroep voortreffelijk werk levert. Het kan natuurlijk altijd beter, ook in een aantal nevenprogramma's. We kunnen altijd proberen samen te werken, maar als dat ertoe leidt dat de VRT een gelijkaardig profiel krijgt als de RTBF, dan pleit ik ervoor de RTBF ver van de Vlaamse kijker te houden.

De voorzitter: De heer Wienen heeft het woord.

De heer Wim Wienen: We kunnen niet anders dan vaststellen dat een goede buitenland-berichtgeving op de VRT belangrijk is.

De voorzitter: Minister Lieten heeft het woord.

Minister Ingrid Lieten: De VRT is in eerste instantie bedoeld voor de inwoners uit de Vlaamse Gemeenschap. Het Nederlands is dan ook de taal die het meest toegankelijk is voor de Vlaamse mediagebruikers. Dat geldt trouwens nog meer voor radio dan voor televisie. De programma's van de VRT-nieuwsdienst brengen onderwerpen die relevant en interessant zijn voor het doelpubliek. Automatisch zijn dit vaak onderwerpen met Nederlandstalige sprekers. Een voorbeeld: alles wat met onderwijs te maken heeft, zijn beslissingen die genomen worden door Vlaanderen.

Het klopt dat de VRT-nieuwsdienst voor een Nederlandstalige quote kiest als hij een inhoudelijk gelijkaardige quote kan krijgen in het Frans of het Nederlands. Het gebruik van een Nederlandstalige quote is immers laagdrempeliger voor het brede publiek. Dat publiek moet de VRT ook met haar nieuwsuitzendingen bereiken. Dat neemt echter niet weg dat de VRT ook aandacht heeft voor Wallonië. Op de VRT-nieuwsdienst zijn er journalisten die specifiek het nieuws uit Wallonië en Franstalig België volgen.

De VRT werkt ook nauw samen met de RTBF. Elke dag worden er zowel beelden als achtergrondinformatie uitgewisseld. Soms gaat die samenwerking nog verder. Het journaal op VRT en JT op RTBF hebben, naar aanleiding van de federale verkiezingen in 2010, gezamenlijk een reeks inhoudelijke items gemaakt en die uitgewisseld, zodat de kijker beide visies, zowel van politici als van journalisten, op die thema's kon vergelijken. De VRT ondervond hier wel problemen omdat bepaalde politici geen interview wilden geven aan de VRT omdat hun kiespubliek niet naar het VRT-journaal kijkt. Overigens heeft de reeks items geen opmerkelijke verschillen in benadering van de thema's tussen de twee taalgroepen aan het licht gebracht. Voor De zevende dag hebben de broers Deborsu reportages gemaakt over Wallonië.

De aandacht voor het dagelijkse leven beneden de taalgrens gaat ook verder dan de nieuwsuitzendingen. Zo had Eén met Kukeleku, een documentairereeks van Julien Vrebos, aandacht voor Wallonië. Ook in verschillende andere Eén-programma's, zoals De laatste show en Man bijt hond, is er aandacht voor het Franstalige landsgedeelte. Canvas

organiseerde samen met RTBF ook de tweede editie van De Canvascollectie/La collection RTBF, een wedstrijd in beide gemeenschappen over beeldende kunst. De documentairereeks Arm Wallonië vertelde de geschiedenis van de ongeveer 500.000 Vlamingen die naar Wallonië trokken om daar hun geluk te gaan zoeken. Momenteel brengt Canvas ook een selectie van de beste reportages uit het RTBF-magazine Striptease, waarin documentaires zijn opgenomen over uiteenlopende onderwerpen uit Wallonië en Brussel.

Persoonlijk vind ik het inderdaad belangrijk dat de VRT voldoende aandacht schenkt aan nieuws over Wallonië. Ik verwijs hierbij naar mijn visienota over de VRT waarin ik stel: “Voor de Vlaamse openbare omroep is de aandacht voor wat er leeft in de andere taalgemeenschappen van ons land evenzeer van tel. Een degelijke berichtgeving stopt niet bij de grenzen van de gemeenschap.”

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

De heer Bart Caron: Minister, ik kan me helemaal terugvinden in uw antwoord. Ik wil aan de heer Decaluwe meedelen dat mijn uitstapje naar de RTBF deze middag ging over wapenhandel en –export, en niet over deze vraag om uitleg. (*Opmerkingen van de heer Carl Decaluwe*)

Ik heb het interview in het Nederlands gegeven.

Ik wil ook niet ingrijpen in de journalistieke vrijheid van de VRT. Als we aandacht hebben voor de buitenlandberichtgeving en de meerderheid maakt daar een voorstel van resolutie over, dan moeten we ook aandacht hebben voor onze naaste burens.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

Vraag om uitleg van de heer Bart Tommelein tot mevrouw Ingrid Lieten, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding, over het aangekondigde verbod op belspelletjes - 1342 (2010-2011)

De voorzitter: De heer Tommelein heeft het woord.

De heer Bart Tommelein: Minister, de fameuze aflevering van het programma Basta waarin de werking van een aantal belspelletjes zwaar op de korrel werd genomen – en dan druk ik me voorzichtig uit – ligt alweer een maand achter ons.

We mogen de impact van de uitzending niet onderschatten. De uitzending bracht via een undercoverreportage – daar kunnen we ons ook vragen bij stellen – aan het licht dat sommige van die spelletjes compleet onoplosbaar bleken, het was met andere woorden oplichterij. De betrokken omroep die de berucht geworden spelletjes uitzond, nam zijn verantwoordelijkheid en haalde ze van het scherm. Na de hetze was het maatschappelijk draagvlak tot onder nul gedaald.

Ondertussen is de storm wat gaan liggen en hebt u, minister, aangekondigd dat u de belspelletjes zult verbieden. Uw kabinet werkt aan een voorstel om het Mediadecreet aan te passen, zodat belspelletjes verboden kunnen worden op de Vlaamse televisieomroepen. De regelgeving omtrent bescpellen is niet zo eenvoudig, ze valt onder de federale kansspelwetgeving. Vroeger waren belspelletjes illegaal. Daarom stelde de Kansspelcommissie, die de afgelopen weken onder vuur kwam te liggen, een proces-verbaal op, waarna tot vervolging kon worden overgegaan.

Mijn federale collega Carina Van Cauter heeft een vraag gesteld aan staatssecretaris voor de Coördinatie van de Fraudebestrijding Devlies in de Kamercommissie voor de Justitie. De spelletjes werden op voorstel van de toenmalige minister van Overheidsbedrijven Vande

Lanotte gelegaliseerd. Dat gebeurde in de Programmawet van 27 december 2004. Ik weet dat goed, want ik heb toen mee gestemd. Dit werd trouwens duidelijk in het interview met de voorzitter van de Kansspelcommissie, Marc Callu, in De Tijd van 14 februari.

Wat er ook van weze, in 2006, nog altijd met dezelfde meerderheid, werd er een KB goedgekeurd dat de voorwaarden bepaalt waaraan bespelen moeten voldoen. Die besselletjes brachten ontzettend veel geld in het laatje van Belgacom. Van de 2 euro die een kandidaat betaalt per sms, gaat er 1 euro naar Belgacom. Uiteraard schoten Belgacom en de minister van Overheidsbedrijven direct in gang. Het was niet evident om dat allemaal af te schaffen. Zo werd de Kansspelcommissie teruggefloten. Ze moest niet eens alles controleren, de BIPT zou dat doen.

Dit KB werd dan opgeheven en vervangen door het KB in 2009 dat de onvolmaaktheden moest wegwerken en bepalingen omvat inzake de bescherming van de spelers, de informatieverschaffing door de organisator, de regels van de betalingen, de plichten van de operator, klachtenbehandeling enzovoort.

Helaas bleek uit een evaluatie die reeds voor het Basta-programma werd uitgevoerd, dat het systeem niet waterdicht was; er werden al voorbereidingen getroffen onder leiding van staatssecretaris Devlies om de reglementering verder te verstrengen. Ondertussen is bekend dat alle mediaspelletjes strenger gereguleerd zullen worden. Men zal de vragen vooraf moeten indienen bij de Kansspelcommissie waarop ze op transparantie en ondubbelzinnigheid zullen worden gecontroleerd. Rekensleutels zoals in het programma aangetoond, zullen worden uitgesloten. De jackpotronde wordt afgeschaft, net zoals het misbruik van de open lijn waarbij bellers denken dat ze onmiddellijk zullen worden doorverbonden, maar in werkelijkheid minutenlang, letterlijk en figuurlijk, aan het lijntje worden gehouden. Het zal u niet verbazen dat wij deze nieuwe regelgeving ten volle steunen. Ik ben ervan overtuigd dat dat ook geldt voor sp.a.

Er is een raakpunt met de Vlaamse bevoegdheid. De Vlaamse Regulator voor de Media (VRM) heeft in 2008 beslist dat bespelen, zoals omschreven in het KB van 2006, doorgaans als telewinkelen moeten worden beschouwd. Het begrip telewinkelen wordt in het Mediadecreet als volgt omschreven: “rechtstreekse aanbiedingen aan het publiek die worden uitgezonden met het oog op de levering tegen betaling van goederen of diensten, met inbegrip van onroerende goederen, rechten en verplichtingen”. Het is duidelijk dat het begrip telewinkelen verschillende ladingen dekt. Daaronder vallen ook de sms-banners waar kijkers berichtjes kunnen posten zoals op TMF en JIMtv.

Op 11 oktober 2010 heeft de algemene kamer van de VRM een informatievergadering gehouden met de sector, waar onder meer het begrip telewinkelen werd besproken. Daaruit bleken onder andere de verschillen tussen telewinkelspots en telewinkelprogramma's, wedstrijdvrage in afzonderlijke spots en wedstrijdvrage in programma's. Er werd besproken hoe die aan de kijker aangeboden mochten worden.

Mevrouw de minister, telewinkelen vormt voor de niet-openbare zenders, zijnde de commerciële omroepen, een vorm van inkomsten. Dat mogen we toch niet uit het oog verliezen. In heel wat geval is er geen bedrog in het spel. Ik verwijs naar Het Geluid op QMusic. Er zijn echter ook openbare omroepen die dat doen. Op Radio 2 West-Vlaanderen is er regelmatig een quiz. Men stelt dan vragen en de luisteraar kan dan iets winnen, al was het maar een petje of een paraplu.

Minister, ik ben dan ook zeer alert als u stelt dat u de besselletjes zult afschaffen via deze bevoegdheid. Feit is dat de bevoegdheidsverdeling zeker niet eenduidig is. Peter Naessens, juridisch adviseur van de Kansspelcommissie, liet optekenen dat u uw bevoegdheid zult overschrijden. Kunt u duidelijkheid verschaffen over de bevoegdheden en verantwoordelijkheden tussen de Federale en de Vlaamse Regering inzake besselletjes? U wilt de besselletjes afschaffen. Welke diensten en vormen inzake telewinkelen volgens het Vlaamse

Mediadecreet wilt u dan concreet afschaffen? Welke wilt u dan behouden? Hoe zult u die onderscheiden van andere vormen van telewinkelen? Hebt u al contact gehad met de staatssecretaris voor Fraudebestrijding Devlies over deze materie? Dat zou me toch logisch lijken. U maakt immers met zijn partij deel uit van de Vlaamse Regering.

De voorzitter: De heer Decaluwe heeft het woord.

De heer Carl Decaluwe: Voorzitter, minister, collega's, we hebben daarover al eens gedebatteerd in de plenaire vergadering naar aanleiding van een aantal actuele vragen van collega's. Ik heb me ondertussen ook verdiept in de problematiek.

Ik moet eerlijk zeggen dat ik ook wat verrast was. Degenen die als eersten op de barricaden zijn gaan staan, waren vroeger blijkbaar degenen die wegens de grote inkomsten voor grote overheidsbedrijven de zaak hebben laten passeren. Dat is een nuchtere vaststelling. In twee jaar tijd kan men blijkbaar wijzigen van idee.

Het valt te verwachten dat men de kwalificatie van de VRM in verband met de belpelletjes als telewinkelen zal aangrijpen om hiervoor een specifieke regeling uit te vaardigen via de mediadecreten. Tenzij men een algemeen verbod op telewinkelprogramma's zou instellen, is dat voor mij niet realistisch. De heer Tommelein heeft dat ook al naar voren gebracht. Aangezien de VRM zowat alles als telewinkelen kwalificeert, zal men toch wel een specifieke regeling moeten uitwerken voor belpelletjes. Die regeling, minister, is niet voorzien in de richtlijn Audiovisuele Mediadiensten. In de richtlijn wordt wel voorzien dat men strenger mag zijn, maar kan men van de vrijheid in dezen geen gebruik maken.

De belangrijkste reden is de bevoegdheidsverdeling. Naar aanleiding van een aantal kranteninterviews met mensen van de Kansspelcommissie hebben we ons verdiept in de zaak. We hebben ook contact gehad met het kabinet van de staatssecretaris, tot nu toe de enige politicus die al iets in dat verband heeft gedaan qua wetgeving en verstrenging. Het is toch duidelijk dat de decreetgever zich op het terrein van de federale wetgever begeeft. Het Grondwettelijk Hof staat in zijn rechtspraak altijd afwijzend tegenover de mogelijkheid van de decreetgever om desalniettemin regelgevend op te treden. Er zijn al een aantal uitspraken van het Grondwettelijk Hof daaromtrent. De Raad van State heeft er de decreetgever kort voor de Vlaamse verkiezingen al attent op gemaakt naar aanleiding van verschillende bepalingen uit de recente wijziging van het Mediadecreet. Ik denk dat dat in maart of april 2009 was.

De vraag is natuurlijk waartoe dat allemaal zal leiden: de federale wetgeving die de belpelen definieert, toelaat en aan voorwaarden verbindt enerzijds, en een decreet dat diezelfde belpelen ook zal moeten definiëren, al dan niet strijdig met de federale definitie, en dat de belpelen volledig verbiedt. Op die manier vaardigt de Vlaamse decreetgever vanuit de betwiste bevoegdheid regelgeving uit, die tegenstrijdig is met de federale wetgeving.

Minister, de CD&V-fractie trekt de kaart Devlies. Bij een staatshervorming is natuurlijk alles mogelijk. Zolang die staatshervorming er niet is, werkt mijn fractie niet mee aan decreten over zaken waarvoor we niet bevoegd zijn en die zullen leiden tot één grote poespas op domein zelf. Iedereen wil in dezelfde richting gaan. Ik pleit er dan ook voor om samen met de staatssecretaris stap voor stap vooruit te gaan. Ik wil echter niet verzinken in een juridisch moeras, waarbij malafide mensen misschien profiteren van de zaak. Dat is niet onze stelling.

De voorzitter: Minister Lieten heeft het woord.

Minister Ingrid Lieten: Voorzitter, collega's, op het vlak van de inhoud van de belpelletjes – de praktijk van het telefoneren en het kansspelelement zelf – is de Vlaamse Gemeenschap niet bevoegd om toezicht uit te oefenen. Kansspelen zijn een federale bevoegdheid, net als telecommunicatie. De Gemeenschappen zijn wel bevoegd voor radio-omroep en televisie. Op basis van die bevoegdheid kan de Vlaamse Gemeenschap de uitzending van programma's regelen. Wat betreft de vorm is een bospel een televisieprogramma dat onder de bevoegdheid

van de Gemeenschappen valt en waarop de Vlaamse Regulator voor de Media toezicht uitoefent.

Het Europees Hof van Justitie sprak zich in een arrest van 18 oktober 2007 uit over de kwalificatie van bospelletjes en oordeelde dat het hier gaat over telewinkelen. Ook de Vlaamse Regulator voor de Media beschouwt bespelen als telewinkelen. Ook de Franse Gemeenschap deelt deze zienswijze. Het is dus wel degelijk een Vlaamse bevoegdheid om dergelijke vormen van telewinkelen te regelen. Ook in andere lidstaten werden op basis van dit arrest bospelprogramma's verboden.

De tekst waar nu aan gewerkt wordt, betreft de echte bospelprogramma's, zoals die tot voor kort werden uitgezonden. Of ook andere vormen van telewinkelprogramma's gereguleerd worden of moeten worden, maakt nog het voorwerp uit van nadere studie, overleg en analyse. De bospelprogramma's zullen afgebakend worden in een heldere definitie, waaruit ook het onderscheid met andere telewinkelprogramma's zal blijken. Die definities zullen opgenomen worden in het ontwerp van decreet dat, na de nodige procedurestappen en definitieve goedkeuring door de Vlaamse Regering, uiteraard ook aan dit parlement zal worden voorgelegd.

Ik heb hierover nog geen contact gehad met de federale staatssecretaris. Ik wil dat zeker doen, maar we moeten ook elk onze rol spelen, rekening houdend met de bevoegdheden die we hebben.

De voorzitter: De heer Tommelein heeft het woord.

De heer Bart Tommelein: Minister, ik denk dat u, zeker als u toegeeft dat u nog altijd geen contact hebt gehad met de staatssecretaris Devlies een maand na de uitzending van het programma, voor uw beurt hebt gesproken. U bent ook minister van Media. Als u maatregelen neemt om dergelijke oplichterij te verbieden, moeten we het totaalbeeld in rekening nemen. Het heeft geen enkele zin om één bepaald spelletje op de Vlaamse omroepen te verbieden. Er zijn nog een pak andere omroepen die niet Vlaams zijn en die op een andere manier in de huiskamers binnenkomen. Die vat u daar alleszins niet mee.

Ik huiver ook een beetje van wetgeving op basis van één bepaald feit. Ik ben er mij van bewust dat dit een vorm van oplichterij is die moet worden gebannen, maar ik zie ook welke inspanningen daar al voor geleverd zijn in voorbereidend werk. We zien zelfs dat uw eigen partijgenoot er mee aan de basis van ligt dat die bospelletjes nog bestaan. Men heeft ze destijds op vraag van minister Vande Lanotte ingevoerd. We hebben in 2004 een programmawet goedgekeurd om die bospelletjes te regelen.

De heer Philippe De Coene: Met die programmawet werden ze gereguleerd en aan voorwaarden onderworpen. Men heeft vastgesteld dat de auteurs van de bospelletjes zich niet aan het reglement hielden, noch aan de voorwaarden, en dat de Kansspelcommissie niet optrad.

De heer Bart Tommelein: De Kansspelcommissie mócht niet optreden. Het was het Belgisch Instituut voor Postdiensten en Telecommunicatie (BIPT) dat moest optreden. Dat stond duidelijk in het KB. In 2002 is het KB dan veranderd. Het is heel duidelijk, zoals ook uit de uitzending van Basta naar voren kwam, dat de heer Devlies met die materie bezig was. Minister, ik herhaal dat u dan, in een soort profileringsdrang, voor uw beurt spreekt als u begint aan te kondigen dat u in Vlaanderen bospelletjes wilt verbieden, terwijl u heel goed weet dat u de problematiek in zijn totaliteit moet aanpakken en dat de federale staatssecretaris van Fraudebestrijding daar op dat moment mee bezig was.

Dit is heel betwistbaar. U zult heel veel moeilijkheden tegenkomen als u daarmee verder gaat. Bovendien stel ik vast dat u de steun van uw coalitiepartners hiervoor niet krijgt. Wel, u krijgt die ook niet van een belangrijke oppositiepartij.

De heer Carl Decaluwe: Ik heb met bijzondere aandacht geluisterd naar uw antwoord, minister, en de weg die u juridisch wilt bewandelen. Het is niet de eerste keer dat u dit zegt.

Maar ik ben het daarmee niet eens, om juridische redenen. Over het einddoel is er geen discussie. Ik vind het een vorm van steekvlampolitiek. Ik was ook verbaasd over de gebeurtenissen in het federale parlement. Ik heb dat eens laten opzoeken door de betrokken collega's.

Er bestaat inderdaad, minister, rechtspraak van het Hof van Justitie naar aanleiding van het statuut van belpelen. Ik heb de moeite gedaan om dat te lezen. Het betrof een aanbod tot amusement dat buiten de regels voor commerciële communicatie zou vallen. Telewinkelen of reclame, dat was de vraag. Het Hof van Justitie heeft zich niet uitgesproken over de vraag of het telewinkelen of reclame is. Het Hof zegt dat elke lidstaat zelf kan toetsen onder welke van de drie categorieën dit zou vallen.

Dan denken bepaalde regulatoren, net zoals in de energiesector, dat zij de wet moeten maken. Naar aanleiding van die uitspraak heeft de Vlaamse Regulator in een brief laten weten dat naar zijn mening belpelletjes als telewinkelen dienen te worden gekwalificeerd. Het Hof van Justitie heeft dit niet zo vertaald. Men heeft een aantal criteria gegeven. De vraag is: is het federaal of Vlaams? Mijns inziens is het federaal. De Vlaamse Regulator heeft naast de kwestie en buiten zijn bevoegdheid gepraat. In de energiesector is het ook zo met de Commissie voor de Regulering van de Elektriciteit en het Gas (CREG). Niet de regulator bepaalt de wet, dat doet het parlement. Ik heb de indruk dat hier voor de zoveelste keer de Vlaamse Regulator zijn hand heeft overspeeld.

Het einddoel is voor mij hetzelfde. Ik denk dat staatssecretaris Devlies de enige politicus is die er daadwerkelijk al iets aan doet: stap voor stap strenger maken. Dat is de goede weg. Als er een staatshervorming zou komen en duidelijkheid, is er vanzelfsprekend geen enkele discussie. Zoals het nu is, begeven we ons in een juridisch moeras. Onze fractie zal daar niet in meegaan. Wij steunen de politiek die staatssecretaris Devlies tot op heden heeft gevoerd.

Minister Ingrid Lieten: Collega's, ik neem al jullie raadgevingen uiteraard ter harte. We zullen de procedure doorlopen. Bij de volgende stappen zullen we wel zien of er bevoegdheidsproblemen zijn of niet.

Ik heb altijd begrepen dat dit parlement al zijn bevoegdheden volledig wil gebruiken. Ik heb ook begrepen, toen we het in de plenaire vergadering over die belpelletjes hebben gehad, dat alle fracties voorstander waren van de afschaffing van die spelletjes. Ik probeer dat nu in de praktijk te brengen.

Ik neem al jullie adviezen in dank aan en ik zal er zeker rekening mee houden bij de voorbereiding van dit wetgevend initiatief.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■